

**«ЎЗБЕКИСТОН ТЕМИР ЙЎЛЛАРИ»
АКЦИЯДОРЛИК ЖАМИЯТИНИНГНИНГ
2020 йил учун
Б И З Н Е С – Р Е Ж А С И**

Тошкент – 2020 йил

МУНДАРИЖА

1. ГЛОССАРИЙ	3
2. РЕЗЮМЕ	4
2.1. ҚИСҚАЧА ШАРҲ.....	4
2.2. БИЗНЕС-РЕЖАНИНГ МИССИЯСИ ВА МАҚСАДИ	5
3. ҲАРАКАТ ТАРКИБИ ВА ИНФРАТУЗИЛМА	6
3.1. ЛОКОМОТИВЛАР	6
3.2. ВАГОНЛАР.....	7
4. Ҳаракат таркибини таъмирлаш	11
5. ЙЎЛ ВА ЙЎЛ ХЎЖАЛИГИ	14
6. ЭЛЕКТР ТАЪМИНОТИ, СИГНАЛИЗАЦИЯ ВА АЛОҚА ХЎЖАЛИГИ	16
7. ХАЛҚАРО АЛОҚАЛАР	19
8. ЙЎЛАКЛАР	21
9. АТРОФ-МУҲИТ	23
10. МАҲСУЛОТ ВА ХИЗМАТЛАР	24
11. 2020 йил учун КЎРСАТКИЧЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИ ВА 2021 йил учун ПРОГНОЗ	31
12. МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЯСИ	32
13. МАҚСАДЛИ БОЗОРЛАР	34
14. РЕКЛАМА СТРАТЕГИЯСИ	35
15. ЖАМИЯТНИ БОШҚАРИШ ТУЗИЛМАСИ	36
16. ИНВЕСТИЦИЯ ДАСТУРИ	40
17. ПУДРАТЧИЛИК ФАОЛИЯТИ	49
18. МОЛИЯВИЙ ТАҲЛИЛ	52
19. ҲОМИЙЛИК ЁРДАМИ	53
20. SWOT – таҳлил	53
21. ИЛОВАЛАР	53

1. ГЛОССАРИЙ

ОТБ	Осиё тараққиёт банки
АБТ	Автоматлаштирилган бошқарув тизими
ВОЛС	Тола-оптик алоқа линияси
ВСП	Йўлнинг устки қатлами
ВЧД	Вагон депоси
ГСМ	Ёнилғи-мойлаш материаллари
ИССО	Сунъий иншоотлар
ХХР	Хитой Халқ Республикаси
МВПС	Моторвагон ҳаракат таркиби
МТТ	Халқаро темир йўл Транзит Тарифи
ОПМС	Тажриба йўл-машина станцияси
ПДМ	Темир йўл устахоналари
ПМС	Йўл машина станциялари
ППС	Буғлаш-ювиш станцияси
ПТО	Вагонларга техникавий хизмат кўрсатиш пункти
ПЧЛ	Иҳота ўрмонзорлар дистанцияси
МТУ	Минтақавий темир йўл узели
РСР-14	14-рельс-пайвандлаш поезде
СМР	Қурилиш-монтаж ишлари
МДҲ	Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги
СПМС	Ихсослаштирилган йўл-машина станцияси
ТПС	Тяга подстанцияси
ТЧ	Локомотив депоси
ТЭО	Техникавий-иқтисодий асослаш
ЎзТТЖ	Ўзбекистон Республикаси Тикланиш ва тараққиёт жамғармаси
ЭП-1	1-энергомонтаж поезде
ЯАМС	Япония халқаро ҳамкорлик агентлиги
КР-1, КР-2	Локомотивларни туб таъмирлаш
ОПЕК	Нефт экспортчи мамлакатлар ташкилоти
Р-8	Япония халқаро ҳамкорлик агентлиги
КфВ	Германия давлат банки
КФАЭР	Араб иқтисодий ривож Қувайт жамғармаси
МБРР	Халқаро тараққиёт ва тикланиш банки

АКБ
«ЎзПСБ»

«Ўзсаноатқурилишбанк» акциядорлик тижорат банки

2. РЕЗЮМЕ

2.1. ҚИСҚАЧА ШАРҲ

«Ўзбекистон темир йўллари» Давлат-акциядорлик компанияси Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1994 йил 7 ноябрдаги ПФ-982-сонли Фармони билан темир йўл транспорти тизимининг Ўзбекистон Республикаси ҳудудида жойлашган бўлинмалари, корхоналари ва ташкилотлари базасида ташкил этилганди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 24 апрелдаги ПФ-4720-сонли «Акциядорлик жамиятларида замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармони билан компания акцияларининг 100% давлатга тегишли очиқ акциядорлик жамияти ёки бундан кейин матнда «ЎТЙ» АЖ деб номланадиган «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ сифатида қайта тузилган эди.

Тармоқнинг асосий вазифалари сифатида қуйидагилар белгиланганди:

- ягона темир йўл транспорт тармоғини тузиш;
- темир йўлнинг асосий участкаларини электрлаштиришни давом эттириш;
- темир йўлларни модернизациялаш, шунингдек, телекоммуникацияларнинг оптик тола тизимларига ўтишни ўз ичига олган ҳолда темир йўл транспорти инфратузилмасини ривожлантириш;
- ҳаракат таркибини таъмирлашнинг ўз базасини ривожлантириш;
- ҳаракат таркибини тиклаш ва янгилаш;
- жаҳон бозорига чиқиш ва республиканинг экспорт потенциалини оширишни таъминловчи муқобил транспорт йўлакларини излаш.

Мустақиллик йилларида Ўзбекистонда янги темир йўлларни шакллантириш бўйича катта ишлар бажарилди. Қизилқум барханлари узра Навоий – Учқудук – Султонувайстоғ – Нукус темир йўли ётқизилди, Амударё оша бирлаштирилган темир йўл-автомобил кўприги барпо этилди.

2010 йилнинг ноябр ойида Афғонистонда Хайратон – Мозори-Шариф темир йўл магистралини қуриш якунланди. Ушбу лойиҳа доирасида янги темир йўл линияси ётқизилди, Хайратон темир йўл бекати модернизация қилинди, Ноибобод бекатида разъездлар ва янги темир йўл юк ҳовлиси (грузовой двор) қурилди. Линиянинг умумий узунлиги 106 км ни, шундан асосий йўллар 75 км ни ташкил қилди.

«ЎТЙ» АЖ тарафидан 2016 йилда қуйидаги лойиҳалар амалга оширилди: «Ангрен – Поп электрлаштирилган темир йўл линиясини қуриш» ва «Йўловчи поездларнинг юқори тезликдаги ҳаракатини ташкил қилиб Самарқанд – Бухоро темир йўл участкасини электрлаштириш». Янги темир йўл линиялари ишга тушиши билан «ЎТЙ» АЖ бош йўлларининг ёйма узунлиги 4842,4 км ни ташкил қилди.

2016 йилда Қамчиқ тоғ довоидан ўтувчи, узунлиги 123,2 км, жумладан, 19,2 км туннелдан иборат «Ангрен – Поп» электрлаштирилган темирйўл линиясини қуриш якунланди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасисининг 2015 йил 17 сентябрдаги 269-сонли «“Электрлаштирилган Ангрен-Поп темир йўлининг қурилиши ҳамда Поп-Қўқон-Андижон темир йўл участкасини электрлаштириш”» лойиҳасини амалга ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарори билан Поп-Қўқон-Андижон участкасини (186 км) электрлаштиришни “Электрлаштирилган Ангрен-Поп темир йўлини қуриш” лойиҳаси таркибига киритиш маъқулланди.

2017 йилда узунлиги 325 км бўлган Қарши-Термиз участкасини электрлаштириш, шунингдек, узунлиги 357,3 км бўлган янги Бухоро – Мискин темир йўл участкасини қуриш якунланди, бундан ташқари, 2 та электропоезд харид қилинди.

2017 йилда узунлиги 33,8 км бўлган янги Урганч – Хива темир йўл линияси очилди, шунингдек, Хивада янги вокзал қурилиши якунланди. Узунлиги 33,8 км бўлган янги Қарши-Китоб участкасини электрлаштириш якунланди.

"Ўзбекистон темир йўллари" АЖ инфратузилмасининг ҳолати:

Темир йўл тармоғининг умумий узунлиги 7401,4 км, шу жумладан:

- асосий йўллар 5242,6 км;
- станция йўллари 1 771,7 км;
- шаҳобча йўллари – 390,0 км
- икки йўллик – 594, 1 км;
- бир йўллик 4123,8 км;

максимал тезлиги 160 км / соатгача - 731,9 км;

максимал тезлиги 250 км / соатгача - 243,5 км.

Сигнал тизимлари билан жиҳозланган участкаларнинг умумий узунлиги 4757 км, шундан;

Электрлаштирилган участкаларнинг умумий узунлиги 2713,4 км.

Автоматик блокировка қилиш тизими томонидан бўлимларнинг умумий узунлиги 1476 км.

2.2. БИЗНЕС-РЕЖАНИНГ МИССИЯСИ ВА МАҚСАДИ

Бизнес-режа жамият ходимлари, шунингдек, эҳтимолий хорижий инвесторларга раҳбарлик ва ишида фойдаланиш учун ишлаб чиқилган.

Манфаатдор тарафлар (ОТБ, ЯАМС, ЎзТТЖ ва бошқа шу каби эҳтимолий инвесторлар) ишлатиши учун соҳани 2018 йилга мўлжалланган прогноз параметрлари ва назарда тутилган режалари тўғрисидаги ахборотни бирлаштириш бизнес-режанинг мақсадларидан биридир.

Юк жўнатувчиларнинг юк ташув ва йўловчиларнинг темир йўл транспортига бўлган эҳтиёжларини қондириш мақсадида жамиятни ҳаракат таркибининг зарур парки билан тامينлаш.

Қўйилган мақсадга етиш учун қуйидаги биринчи навбатдаги вазифалар белгиланди:

– мамлакатнинг транспорт яхлитлиги, мустақиллиги, хавфсизлигини тامينлаш, ижтимоий-иқтисодий ўсишини ва ташишга бўлган эҳтиёжларни амалга ошириш учун шарт-шароитларни тامينлаш мақсадида инфратузилмавий база сифатида фойдаланиш учун очик ва барқарор транспорт тизимини шакллантириш;

– темир йўл инфратузилмасини реконструкция қилиш, такомиллаштириш ва ривожлантириш;

- республика саноатини ҳаракат таркибига бўлган эҳтиёжини таминлаш учун ҳаракат таркибини таъмирлаш ва қуриш учун ишлаб чиқариш қувватларини ошириш;
- темир йўлнинг ўтказув ва ташув қобилиятини ошириш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш, шунингдек, йўловчи темир йўл транспортининг ҳаракат тезлиги ва хизмат кўрсатиш даражасини ошириш;
- темир йўлларда поездлар ҳаракати хавфсизлигини ошириш бўйича чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиш;
- ташувни ташкил этишнинг замонавий механизмларини жорий қилиш.

3. ҲАРАКАТ ТАРКИБИ ВА ИНФРАТУЗИЛМА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 04.03.2015 йилдаги ПФ-4707-сонли «2015-2019 йилларда тузилмавий ислохотларни таъминлаш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш ва диверсификациялаш тўғрисида»ги Фармони ва 06.03.2015 йилдаги ПҚ-2313-сонли «2015-2019 йилларда муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмасини ривожлантириш ва модернизациялаш тўғрисида»ги Қарори билан билан темир йўллар тармоғини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш, соҳанинг ишлаб чиқариш қувватларини ошириш, республика корхоналари ва аҳолисининг юклар ташиш ва йўловчилар ташувидаги эҳтиёжларини қондириш соҳасидаги асосий йўналишлар, ёндашувлар ва механизмлар белгилаб берилган.

3.1. ЛОКОМОТИВЛАР

Поезд бошидаги локомотив – темир йўлнинг тимсоли ва унинг ишини асоси саналади. Темир йўл транспорти локомотивлар туфайли янада ривожланиб бормоқда.

Локомотивлар деб, таъсири остида рельсли йўллар бўйлаб йўловчилар ва юклар ташиладиган ҳаракатланувчи таркиблар, тортиш кучини яратиш учун мўлжалланган транспорт машиналарига айтилади. Республика темир йўлларида фойдаланиладиган локомотивларнинг асосий турларига электровоз ва тепловозлар киради.

Узлуксиз ва хавфсиз ташиш жараёнини таъминлаш мақсадида, жамиятнинг ўз маблағлари ҳисобига, шунингдек халқаро молия институтларининг кредит маблағларини жалб қилган ҳолда, ҳаракатланувчи таркибни янгилаш ва модернизациялаш бўйича лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Локомотивлардан фойдаланиш бошқармаси жамиятнинг муҳим бўлинмаларидан бири ҳисобланиб, унинг ихтиёрида тортиш кучи – қудратли тепловозлар ва электровозлар парки мавжуд бўлиб, у барча турдаги юк, йўловчилар ва шаҳар атрофидаги ташиш ишларини, манёврлаш ишларини таъминлайди (1-жадвал).

1-жадвал – Локомотивлар эксплуатация парки

№	Локомотив тури	Эксплуатация парки 2019 й.	Эксплуатация парки 2020 й. (прогноз)
1	Магистрал электровозлар	110	115
2	Магистрал тепловозлар	95	82
3	Электросекциялар	18	23
4	Маневр локомотивлари (ТЭМ2 и ЧМЭЗ)	164	175
ЖАМИ		387	395

Локомотив – асосий транспорт бўлиб, усиз ташиш жараёнини амалга ошириб бўлмайди. «ЎТЙ» АЖ ривожлаштиришнинг устувор йўналишларидан бири сифатида локомотивлар паркни модернизациялаш, янгилаш ва тўлдириш қабул қилинган.

Жамиятнинг барқарор фаолиятини таъминлаш мақсадида саккизта депода локомотивларни ва МВХТларни техник хизмат кўрсатиш ва жорий таъмирлаш бўйича таъмирлаш-огоҳлантириш тизими амалга оширилмоқда, «Ўзтемирйулмаштаъмир» УК заводида эса локомотивларни мукамал таъмирлаш ва уларнинг хизмат муддатини узайтирган ҳолда тиклаш ишлари бажарилмоқда.

2019 йилда КР-1, КР-2 турдаги таъмир турлари бўйича 79 та локомотив секциялари мукамал таъмирлаш ишларини бажариш кутилмоқда.

2020 йилда КР-1, КР-2 турдаги таъмир турлари бўйича 78 та локомотив секциялари мукамал таъмирлаш ишларини бажариш назарда тутилган.

3.2. ВАГОНЛАР

3.2.1. Юк вагонлари

Турли мақсадлар учун мўлжалланган вагонлар темир йўлнинг ҳаракатланувчи таркиби муҳим қисмларидан бири саналувчи вагонлар паркни ташкил этади. Турли типлардаги вагонлардан юклар ва йўловчилар ташишда фойдаланилади.

Юк вағони – ҳаракат таркиби бирлиги, қуйидаги типларга таснифланади: ёпиқ вагонлар, платформалар, цистерналар, полувагонлар ва бошқалар. «ЎТЙ» АЖ ташиш жараёнини амалга ошириш учун, изотермик вагонларни ҳисобга олган ҳолда 22 263 миқдордаги юк вагонлари паркка эга.

Юк вагонлари паркка кенг номенклатурадаги юкларни ташувчи универсал вагонлар, ва фақат биргина турдаги юкни ташиш учун ихтисослаштирилган вагонлар киради.

- ёпиқ – атмосфера таъсиридан ва механик шикастлан ҳимояни талаб қиладиган юклар учун;

- полувагон – атмосфера таъсиридан ҳимояни талаб этмайдиган босилма, штабел, йирик ва донали юклар учун;

- цистерна – суюқ, газсимон ва чангсимон юклар учун;

- платформа – атмосфера таъсиридан ҳимояни талаб этмайдиган ўлчами узун, штабел, йирик, сочма ва ғилдирак-занжирли юклар учун;

- изотермик – тез бузиладиган юклар учун;

- хоппер – оммавий сочма юклар учун;

- транспортер – бошқа вагонларда ташишнинг имкони бўлмаган йирик ўлчамли ва вазни оғир юклар учун;

- думпка (вағони-самосвал) – тоғ-кон ва тупроқ жинсларини ташиш ва автоматик тарзда тушириш учун.

Универсал вагонлар юкларнинг кенг номенклатурасини ташиш учун мўлжалланган. Универсал вагонларга кузовининг ён деворларида эшикларга ва қопқоғида юк ортиш люкларига эга бўлган очик вагонлар, сочилувчан юкларни бўшатиш учун полда бўшатиш люкларига ва икки табақали эшикларга эга бўлган полувагонлар; платформалар; турли диаметрли қозонли умумий фойдаланувдаги цистерналар; изотермик вагонлар киради.

Ихтисослаштирилган юк вагонларига чорва моллари, енгил автомобиллар, совуқ катанкаланган пўлат, ун, цемент, дон ва минерал ўғитлар ташиш учун ёпиқ вагон-хопперлар; қиздирилган бўлақлар ва музлаган коксни ташиш учун очик вагон-хопперлар; контейнерлар, енгил автомобиллар, узунлиги 25 метрли рельсларни ташиш учун платформалар; қовушқоқ юклар, сут, спирт, вино маҳсулотлари, кислоталар, юқори босим остидаги суюлтирилган

газлар, цемент, кальцинацияланган сода, лой тупроқ ташиш ва бошқа юкларни ташиш учун цистерналар киради. Бундан ташқари, ихтисослаштирилган юк вагонларига шунингдек sanoat транспорти вагонлари ва транспортёрлари киради.

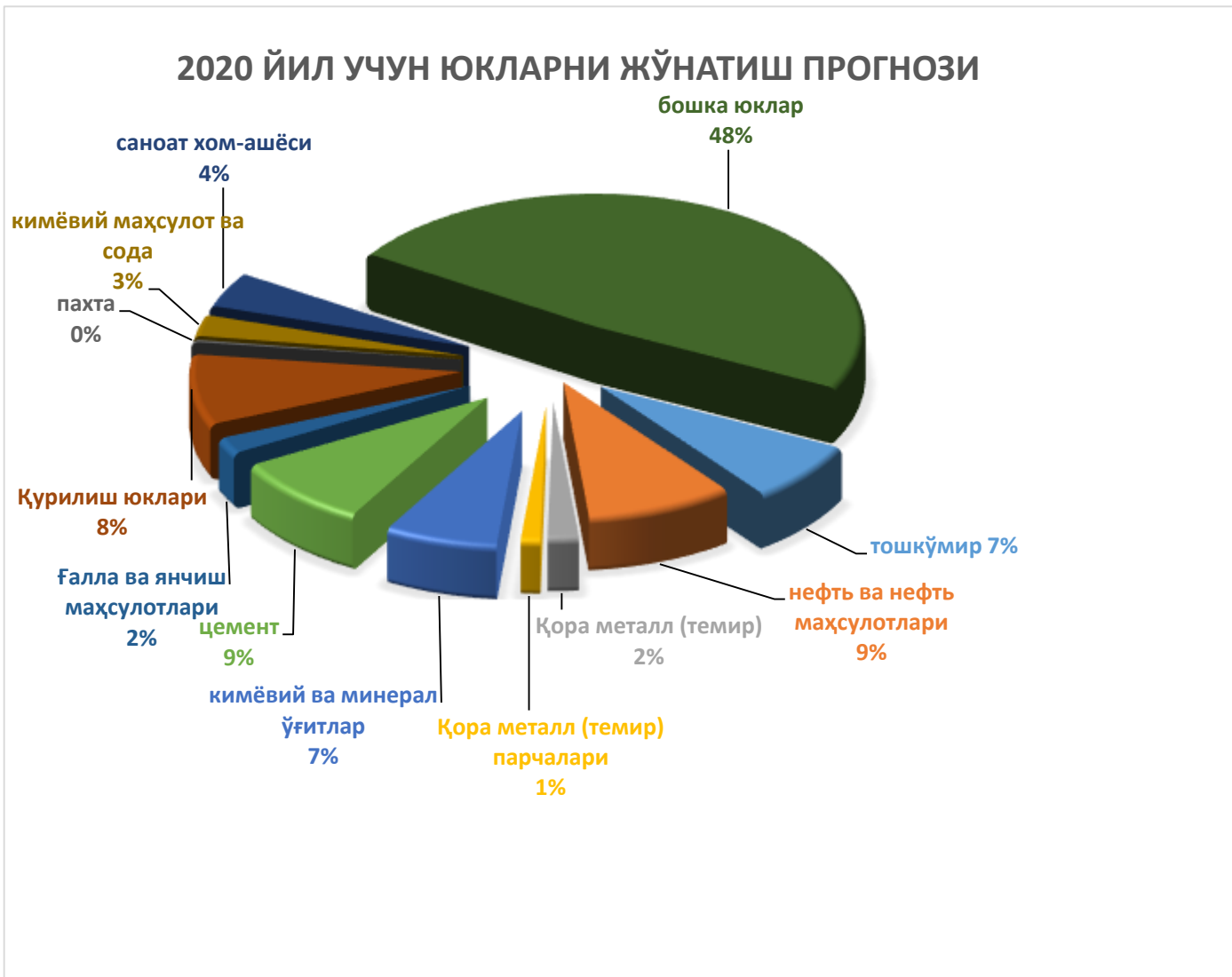
Республика саноати ва аҳолисининг юкларни ташишга бўлган эҳтиёжларини тўлиқ ва сифатли қондириш, юкларнинг сақланиши ва ўз вақтида етказиб берилишини таъминлаш учун, ташиш жараёнини ташкил қилиш ва бошқариш даражаси ҳал қилувчи аҳамиятга эга.

Юкларни тонналарда жўнатиш (юклаш) бўйича ишлар ҳажми юк жўнатувчиларнинг буюртмалари асосида белгиланади.

Юкларни жўнатиш ҳажмлари динамикаси 2-жадвалда келтирилган.

2-жадвал – Юкларни жўнатиш

Кўрсаткичлар	2016 й.	2017 й.	2018 й.	2019 й.	2020 й. (кутилаётган)
Юкларни жўнатиш, (млн. тонна)	67,58	67,9	68,2	70,2	71,06
Ўсиш суръати, %	100,0	100,5	100,1	101,5	101,2

Юк жўнатувчиларнинг вагонларга бўлган эҳтиёжини таъминлаш учун Жамият заводларида («Куйма-механика заводи» ШК – ёпик ва полувагонлар; «Андижон механика заводи» ШК- нефт маҳсулотларини ташиш учун ёпик вагонлар ва цистерналар) янги юк вагонларини қуриш йўли билан ҳаракатланувчи таркибни янгилаш ишлари давом эттирилмоқда. Жамият заводларида 2020 йилда 1500 юк вагонлари ишлаб чиқарилиши назарда тутилган (4-жадвал).

4 жадвал – Юк вагонларни ишлаб чиқариш
(дона)

Номи	2019 й.	2020 й.
Ёпиқ вагонлар	50	100
Полувагонлар	900	700
Цистерны	50	100
Думпкар		50
Битум ташувчи		50
Галла ташувчи		200
Хопперы – цемент ташувчи	100	150
Хопперы – минерал юк ташувчи	100	100
Хоппер-дозатор		50
ЖАМИ	1200	1500

3.2.3. Йўловчи вагонлар

Йўловчи вағони – бу йўловчиларни ташиш учун мўлжалланган ҳаракатланувчи таркиб бирлиги. Йўловчи вағони – йўловчилар вағонлар паркиннинг асосий қисми бўлиб, унинг таркибига шунингдек йўловчилар паркиннинг ёрдамчи вағонлари: вағон-ресторанлар, багаж вағонлари, почта вағонлари ҳам киради.

Йўловчиларни ташиш йўлининг олислигига қараб, йўловчи вағонлар қуйидаги турларга бўлинади:

– узоқ (500–700 км ва юқори) масофаларга йўловчилар ташиш учун мўлжалланган олисга юрувчи вағонлар. Бундай вағонлар купели ёки плацкарт бўлади. Улар ўтириш ёки ётиш учун қаттиқ ёки юмшоқ диванлар билан жиҳозланган бўлади. Ушбу аломати бўйича тегишинча қаттиқ ёки юмшоқ деб аталади.

– нисбатан қисқа вақт ичида қисқароқ (200–700 км) масофаларга, кўпинча кундузги вақтда йўловчилар ташиш учун мўлжалланган маҳаллий қатнов йўли.

– вағон-ресторанлар ва вағон-барлар йўловчиларни қатнов йўлида овқатланишларини ташкил этиш учун мўлжалланган. Бундай вағонлар залга, ошхонага, омборхонага, маҳсулотларни сақлаш учун музлатиш камераларига, хизмат кўрсатувчи ходимлар учун купе ва бошқаларга эга.

– почта вағонлари почта юкларини ташиш учун хизмат қилади. Ушбу вағонлар почта операциялари учун залга ва хизмат кўрсатувчи ходимлар учун хонадан иборат. Багаж вағонлари йўловчи поездларда багаж ташиш учун мўлжалланган. Улар ортиш-бўшатиш механизмларига эга бўлган омборларга ва хизмат кўрсатувчи ходимлар учун хонадан иборат.

Йўловчилар паркида шунингдек почта-багаж вағонлари мавжуд бўлиб, улардан камрок йўловчилар ташувчи темир йўллар линияларида фойдаланилади.

Маҳсус мақсадлар учун мўлжалланган йўловчилар вағонларига вағон-лабораториялар, вағон-клублар, хизмат, санитария вағонлари ва ҳ.к. киради. Ушбу вағонлар илмий-экспериментал, маданий-маърифий ва ўқув тадбирларини ўтказиш, шифокорлик-санитария эҳтиёжлари, темир йўл транспорти барча соҳаларининг линиявий бўлинмалар ишларини текшириш ва назорат қилиб бориш ва бошқа вазифаларни бажариш учун хизмат қилади.

5-жадвал – Эксплуатация қилинаётган йўловчи вағонлар парки

№	Класс/тур/модел	Сони, доналаб	Ишлаб чиқарилган йил
1	1 класс: Юмшоқ	46	1979-2014

2	2 класс: Купели	204	1978-2019
3	3 класс: Плацкартали	351	1977-2019
4	4 класс: Вилютлараро	79	1979-2019
5	Бошқа турдаги вагонлар (юк ташувчи, хизмат кўрсатиш учун мўлжалланган)	42	1976-2019
6	Вагон-ресторанлар	30	1982-2019
ЖАМИ		752	

Ҳар ҳафта Республиканинг темир йўл вокзалларидан 84 жуфт йўловчилар поездлари жўнатилади. Асосий йўналишлар ҳар куни қатновчи юқори тезликдаги Тошкент – Самарқанд, Тошкент – Бухоро, Тошкент – Шаҳрисабз, Тошкент – Қарши йўналишлари бўйича қатновчи «Афросиёб» поезда, шунингдек Тошкент – Термиз, Тошкент – Урганч – Хива, Тошкент – Шовот, Тошкент – Сариосиё, Тошкент-Бухоро, Тошкент – Олот, Тошкент – Қўнғирот, Қўнғирот – Қорақалпоқ (Қарақалпакия), Тошкент – Андижон, Андижон-Бухоро, Андижон-Урганч, Андижон-Термиз, йўналишлари бўйича қатнайдиган поездлар ҳисобланади.

60 фоизга яқин шаҳар атрофи ташувлари Тошкент минтақасида: Тошкент – Хўжакент (қунига 4 марта), Тошкент – Ховос (қунига 2 марта), Тошкент – Гулистон (қунига 1 марта), Тошкент-Сирдарё (қунига 1 марта), Тошкент-Бекобод (қунига 1 марта), Тошкент-Иржор (қунига 1 марта), Тошкент-Ангрен (қунига 1 марта) йўналишлари бўйича амалга оширилади. Бундан ташқари, Қарши-Китоб, Қарши-Бухоро, Термиз-Сариосиё, Термиз-Дарбанд, Термиз-Болдир Урганч-Питнак, Нукус-Кирққиз, Навоий-Бузоқбой йўналишлари бўйича шаҳар атрофи қатновлари амалга оширилади.

Давлатлараро йўналишда ҳар ҳафта Тошкент - Москва – ҳафтасига 2 марта, Андижон-Москва- ҳафтасига 2 марта, Тошкент - Уфа–ҳафтасига 2 марта, Тошкент - Саратов – ҳафтасига 1 марта, Тошкент -Новосибирск – ҳафтасига 2 марта, Тошкент – Волгоград – ҳафтасига 2 марта, Тошкент – Қозон– ҳафтасига 1 марта, Самарқанд-Остона – ҳафтасига 1 марта, Нукус-Бейнеу- ҳар куни йўналишлари бўйича 19 жуфт йўловчилар поездлари қатнамоқда.

Йўловчи вагонлар паркини янгилаш мақсадида 2019 йилнинг охиригача 52 та янги вагонлар сотиб олиш йўли билан вагонлар паркини йириклаштириш кутилмоқда (6-жадвал).

6-жадвал – Йўловчи вагонларни ишлаб чиқарилиши

Вагонлар тури	2019 йилда қутилаётган	2020 йилга прогноз
Купели	5	7
Плацкартали	35	35
Вилютлараро	7	7
Бошқа турдаги вагонлар	5	6
ЖАМИ	52	55

4. ҲАРАКАТ ТАРКИБНИ ТАЪМИРЛАШ

Юк вагонларининг техник ҳолатини тиклаш мақсадида берилган даврийлик бўйича ҳаракатланувчи таркибни режали таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш ишлари олиб борилади, таъмирлаш ишлари республиканинг барча минтақаларида жойлашган локомотив ва вагонлар деполари, заводлар томонидан амалга оширилади:

1. Локомотив деполар (8 та)
2. «Ўзтемирйулмаштаъмир» УК
3. Вагон деполари:
 - Вагон деполари (6 та)
 - «Ўзвагонтаъмир» АЖ вагон деполари (3 та)
4. «Қуюв-механика заводи» ШК
5. «Андижон механика заводи» ШК.

Жамиятнинг юк вагонларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш учун ва ташувларнинг ортиб бораётган ҳажмларига эҳтиёжларини қондириш мақсадларида, терминалларда юклаш-бўшатиш ишлари вақтини қисқартириш ва вагонларнинг таъмирлашда турган вақтини қисқартириш ва таъмирда вагонларнинг туриш вақтини пасайтириш назарда тутилган.

«Ўзбекистон темир йўллари» АЖ вагонлар паркиннинг соз ҳолатда сақланиши учун вагонларни таъмирлаш корхоналарида режали турдаги таъмирлаш ишларини, айнан хизмат кўрсатиш муддатини 5, 11 ва 16 йилга узайтирган ҳолда туб таъмирлаш ишларини олиб боради. 2020 йилда 5080 та юк вагонни депо таъмирини, хизмат муддатини узайтирган ҳолда 2590 юк вагонни таб-таъмирини амалга ошириш мўлжалланмоқда.

Режали таъмир турларидан ташқари вагонларга техникавий хизмат кўратилиши (ТО) ва жорий ажратма таъмири (ТР)ни назарда тутувчи эксплуатация фаолияти олиб борилмоқда.

ТО – шакллантирилган ёки транзит поездларда, шунингдек, бўш вагонни ташувга тайёргарлик чоғида таркибдан ёки вагонлар гуруҳидан ажратмаган ҳолда юк вагонининг иш қобилияти ёки созлигини сақлаб туриш бўйича операциялар комплекси ёки яқка операция;

ТР – таркибдан ёки вагонлар гуруҳидан ажратиб, ноишчи паркига ўтказиб ва махсус йўлларга чиқариб айрим таркибий қисмларини алмаштириш ёки тиклаш орқали вагоннинг иш қобилияти ёки таъминлаш ёки тиклаш учун бажариладиган таъмир.

7 жадвал. Вагонлар деполари томонидан амалга оширилаётган таъмирлаш ишлари тури

Вагонлар депоси	Таъмир турлари			
	Депо таъмири (ДТ)	Капитал таъмир (КТ)	Хизмат муддати узайтирилган капитал таъмир (УКР)	Эксплуатацион фаолият
Вагонлар хўжалиги бошқармаси				
Тошкент	+	+	+	+
Бухоро	+	+	+	+
Қарши	+	+	+	+
Қуқон	+	+	+	+
Қўнғирот	+	+	-	+
Термиз	+	-	-	+
АЖ «Ўзвагонтаъмир»				
Ховос	+	+	+	-
Андижон	+	+	+	-
Самарқанд	+	+	+	-
Жамият заводлари				
«Қуюв механика заводи» ШК	+	+	+	-

«Андижон заводи» ШК	механика	+	+	+	-
---------------------	----------	---	---	---	---

Юк ва йўловчилар вагонларига техник хизмат кўрсатиш Техник хизмат кўрсатиш масканлари (ПТО) томонидан, вагонларни юклаш учун, рейсга тайёрлаш, тегишли масканларда поездларни синаш, вагон депосининг кафолатланган участкаларида хавфсиз кузатишни таъминлаш орқали амалга оширилади.

2019 йилнинг охиригача 1500 та юк вагонларининг хизмат кўрсатиш муддатини узайтирган ҳолда мукамал-тиклаш таъмирлаш ва модернизациялаш ишларини амалга ошириш кутилмоқда.

2020 йилда 1445 та юк вагонини хизмат кўрсатиш муддатини узайтирган ҳолда тиклаш таъмирини амалга ошириш, модернизациялаш ва қайта жиҳозлаш режалаштирилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 3.02.2016 йилдаги 24-сонли «2016-2019 йилларда "Тошкент метрополитени" ДУК поездларининг ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш учун моддий-техникавий базасини мустаҳкамлаш, ҳаракат таркибини модернизациялаш ва замонавий муҳандислик-техника воситалари билан жиҳозлаш бўйича чора-тадбирлар комплекси тўғрисида»ги қарори бўйича жамиятнинг «Тошкент йўловчи вагонларни қуриш ва таъмирлаш заводи» АЖ корхонасида "Тошкент метрополитени" ДУК вагонларини хизмат муддатини 15 йилга узайтириб модернизациялаш бўйича иш кетмоқда. 2019 йил давомида 28 та вагонни модернизациялаш кутилмоқда.

8 жадвал. – «УТЙ» АЖ нинг инвентар ҳаракат таркибининг ёш таркиби

Тур	10 йилгача	10дан 20 йилгача	20дан 30 йилгача	30 йилдан ошган	Жами
Электровозлар	39	12	34	25	110
Тепловозлар		10		164	174
Манёвр локомотивлар				196	196
Жаъми локомотивлар	39	22	34	385	480

9-жадвалда локомотив деполар томонидан амалга ошириладиган таъмирлаш ишларининг турлари тақдим этилган.

9 жадвал. – Локомотивлар депоси томонидан амалга ошириладиган таъмирлаш ишлари тури

«УТЙ» АЖ «УТЙ» томонидан амалга ошириладиган локомотивларнинг таъмир ва техник хизмати турлари									
Локомотив деполар ва завод	Техник хизмат кўрсатиш			Жорий таъмир			Капитал таъмир		Хизмат муддати узайтирилган капитал тиклиш таъмири
	ТО-2	ТО-3	ТО-4	ТР-1	ТР-1р	ТР-3	КР-1	КР-2	КРП

ТЧ-1 Ўзбекистон	+	+	+	+	+	+	+	+	-
ТЧ-2 Қўқон	+	+	+	+	+	+	-	-	-
ТЧ-2 Андижон	+	+	+	+	+	+	+	+	-
ТЧ-5 Тинчлик	+	+	+	+	+	+	+	-	-
ТЧ-6 Бухоро	+	+	+	+	+	+	-	-	-
ТЧ-7 Қўнғирот	+	+	+	+	+	-	-	-	-
ТЧ-8 Қарши	+	+	+	+	+	+	+	-	-
ТЧ-9 Термиз	+	+	+	+	+	+	-	-	-
ТЧ-10 Урганч	+	+	+	+	+	-	-	-	-
УП «Ўзтемирйўл-маштаъмир»	-	-	-	-	-	+	+	+	+

Изоҳ: + кўрсатиладиган хизматлар (ишлар), - кўрсатилмайдиган хизматлар.

2019 йилнинг охиригача 26 секция локомотивни, жумладан, 8 секция электровоз ва 18 секция тепловозни хизмат муддатини узайтирган ҳолда капитал-тиклаш таъмирини амалга ошириш кутилмоқда.

2020 йилда охиригача 35 секция локомотивни, жумладан, 10 секция электровоз ва 25 секция тепловозни хизмат муддатини узайтирган ҳолда капитал-тиклаш таъмирини амалга ошириш режалаштирилган.

5. ЙЎЛ ВА ЙЎЛ ХЎЖАЛИГИ

Йўл хўжалиги – темир йўл транспортининг асосий соҳаларидан бири, унинг таркибига барча иншоот ва қурилмалари билан бирга темир йўл; йўлларни жорий ҳолатда сақланишини ва таъмирини таъминловчи ишлаб чиқариш, техникавий-хизмат бўлинмалари киради.

Бозор иқтисодиёт тизимига ўтилиши билан операцияларнинг юқори сифатини таъминловчи ва йўлнинг кейинчалик узоқ муддат барқарорлигини таъминловчи машина комплексларидан йўл ишларида фойдаланиш имкони яратилди. Австриянинг «Плассер и Тойрер» фирмасининг юқори унумли йўл машиналари шудар сирасига киради, жумладан: шағал (балласт) тозаловчи RM-80 машинаси, темирйўл панжарасини кўтарувчи «Дуоматик» 08-32 машинаси, SSP-110 шағал (балластни) тақсимловчи машина, ДГС-62 йўлларни динамик стабиллаштирувчи, АРТ-500 релсларни пайвандловчи машина, ЕМ-120 йўл ҳолатини текширувчи вагон. «Жейсмар» фирмасидан – юк дрежиналари якка шпалаларни алмаштирувчи машиналар комплекси.

Темир йўлни тиклаш ва тубдан таъмирлаш бўйича йўл машиналаридан фойдаланиш туфайли «ЎТЙ» АЖ йўл хўжалигининг иш унумдорлиги ошди. Бу машина ва механизмлар темир йўлларни жорий сақлаш ва янги линияларни қуришда ҳам ишлатилади. Уларнинг барчаси ўзюмар, йўл ишларини бажаришда тортувчи кучга (тепловозга) эҳтиёжи йўқ.

2003 йилда РСР-14 релс пайвандлаш корхонаси базасида Франциянинг «Жейсмар», Россия «Псковэлектросвар» ЁАЖ компанияларининг ускуналари билан жиҳозланган технологик линия эксплуатацияга киритилди. Ушбу линия ишга тушиши билан юқори сифатли қамчиларни ишлаб чиқариш ошди, бу эса рельс қамичларини пайвандлаш ва туташмаларига ишлов беришнинг режалаштирилган ҳажмларини бажаришни тезлаштиришга имкон берди.

Йўл хўжалиги бошқармасининг асосий вазифаси темир йўллар ва унинг атрофидаги сунъий иншоот ва қурилмаларининг ҳолатини яхши сақлаш, ўрнатилган тезликда поездлар

ҳаракатини хавфсиз ҳамда узлуксиз бўлишини таъминлаш. Ушбу вазифаларни амалга ошириш учун бошқарма томонидан тизимли текширувлар ҳамда назорат олиб борилади. Бунда юзага келган носозликлар, амалга оширилмаган вазифалар сабаблари ўрганилади ва уларни тўғирлаш чора-тадбирлари амалга оширилади.

Йўл хўжалиги бошқармасининг корхоналари янги темир йўлларни, разъездларни ва бошка иншоотларни қурилишида фаол иштирок этиб келмоқда.

2015 йилда Самарқанд- Қарши йўналишида йўловчи поездларнинг тезюрар ҳаракатини ташкиллаштириш учун участка эксплуатацияга киритилди.

2016 йилда тоғ худудининг рельефи мураккаб Ангрен – Поп нги электрлаштирилган темир йўл линияси участкаси эксплуатацияга киритилди.

Самарқанд-Бухоро электрлаштирилган темир йўл участкасида йўловчи поездларнинг тезюрар ҳаракати очилди.

2017 йилда узунлиги 325 км ли Қарши-Термиз участкасини электрлаштириш, шунингдек, узунлиги 357,3 км Бухоро-Мискин янги темир йўл участкасини қуриш якунланди, бундан ташқари, йўловчи поездларнинг тезюрар ҳаракати учун 2 та Тальго электропоезди харид қилинди.

2018 йилда 2016 йил бошланган «Бухоро – Мискин янги темир йўл линиясини қурилиши» лойиҳаси якунланди. 2018 йилда узунлиги 33,8 км бўлган Урганч-Хива янги темир йўл линияси очилди, шунингдек, Хивада янги вокзални қуриш якунланди. Узунлиги 124 км бўлган Қарши-Китоб янги участкасини электрлаштириш якунланди.

Қандим газни қайта ишлаш заводи ва Шеробод цемент заводида шохобча йўлларни қуриш якунланди.

2019 йилнинг охирига қадар 180 км йўлни тиклаш, 200 км чоксиз йўл ётқизиш, 175 км йўлни ўрта, 170 км йўлни кўарма таъмирлаш, 400 комплект стрелкали ўтказгич, 300 комплект ўтказма брусни алмаштириш мўлжалланмоқда.

Йўл хўжалиги бошқармасининг тизимида Йўл машина станциялари (ЙМС), Ихота дарахтларини ўтказиш ва қўриқлаш масофаси (ПЧЛ), Йўл хизмат устахоналари (ПДМ) корхоналари бор. Уларнинг асосий вазифаси тубдан, ўрта ва кўтарма таъмирлаш ишларини амалга ошириш, қум ва қор кўчкинларидан химоялаш, йўл машиналар ва механизмларини, шунингдек, оғир турдаги машиналарни ишлатиш ва таъмирлашдир.

Йўл хўжалиги бошқармаси томонидан 2020 йилда амалга ошириладиган асосий ишлар қуйидагилардан иборат:

№	Қилиниши режалаштириладиган ишлар	Бажарувчи
1	Темир йўлни реабилитация қилиш (180 км), улоқсиз йўлларни ётқизиш (200 км), Тошкент шаҳрида электрлаштирилган тезюрар икки йўллик халқа темир йўлини қуриш	Йўл машина станциялари ТЙМС 203-Тошкент, ЙМС-17-Бухоро, ЙМС-164 Кўкон, ЙМС-166 - Хайробод, ЙМС-214-Қарши, ЙМС-279 - Қунғирот
2.	Темир йўл линияларининг ёйма узунлиги бўйича қум ва қорли ихотазорларининг жорий сақлаш ва туб таъмирлаш	Ихота ўрмонзорлар масофаси
3.	Йўл машиналари ва механизмларини, шунингдек, оғир турдаги машиналарни таъмирлаш.	Йўл хизмат устахоналари
4.	а) Ўзбекистон темир йўлларининг бутун узунлиги бўйича ва	Темир йўл масофаси

уларга туташ сунъий иншоот ва кечишмаларни жорий сақлаш ва таъмирлаш; б) Темир йўлларни ўрта (160 км) ва кўтарма (150 км) таъмирлаш; в) Стрелкали ўтказгичларни алмаштириш - 250 комплект; г) Ўтказма брусларни алмаштириш - 250 комплект.	(18 та корхона)
Темир йўл ишларини механизациялаштириш, йўл хўжалиги бошқармаси таркибига кирувчи корхоналарни юқори эксплуатация кўрсаткичларига эга ускуналар билан таъминлаш бошқарма таркибидаги корхоналарни жорий таркибидаги жихозлар ва ускуналар билан таъминлаш	Йўл хўжалиги бошқармаси
Кўприкларнинг металл пролетларини алмаштириб туб таъмирлаш	Йўл хўжалиги бошқармаси

6. ЭЛЕКТР ТАЪМИНОТИ, СИГНАЛИЗАЦИЯ ВА АЛОҚА ХЎЖАЛИГИ

6.1. Электр таъминоти

Электр таъминоти бошқармаси «ЎТЙ» АЖ нинг таркибий бўлинмаларидан бири ҳисобланиб, унинг асосий вазифаси поездлар тягасини, сигнализация, марказлаштириш ва блокировка қурилмаларини, шунингдек, ташув жараёни истеъмолчиларни ва транспорт инфратузилмасини узлуксиз электр таъминотидан иборатдир. Электр таъминоти тизимиغا тяга ва трансформатор подстанциялари, контакт тармоғи, автоблокировка таъминот пунктлари, юқори вольтли ва паст вольтли кабелли ва ҳаво электр узатиш линиялари ва бошқалар кирази.

Темир йўл участкаларини электрлаштириш дизелли тягага нисбатан электр тяганинг самарадорлигини туфайли устувор йўналишлардан бири ҳисобланади.

Темир йўл участкаларини электрлаштириш «ЎТЙ» АЖ учун устувор йўналишлардан бири ҳисобланади.

Темир йўлни электрлаштириш – амалдаги ва янги қуриладиган темир йўлларни поездлар тягаси учун электр энергияси ишлатилишини таъминловчи қурилмалар комплекси билан жиҳозлашдир. Электрлаштириш чоғида тяга подстанцияларини қуриш ва тяга тармоғини барпо этиш амалга оширилади. Бир пайтнинг ўзида автоблокировка, сигнализация, алоқа линиялари, электр марказлаштириш ва ш.к. монтаж қилиниши амалга оширилади.

Электр тягасини жорий қилиш ташув жараёнлари тезлашувига олиб келади. Электр тяга темир йўл линияларининг ташув ва ўтказиш қобилиятини 2-2,5 баравар оширишга имкон беради. Электр локомотивлар қувват бўйича деярли чекловларга эга эмас, чунки марказлашган тарзда таъминланадилар ва узоқ вақт ортиқча юкламани кўтаришга қодир. Поезднинг рекуператив тормозлашида электр энергиясини ишлаб чиқариш ва тармоққа қайтариш электр локомотивларнинг муҳим хусусияти ҳисобланади.

Экологик омил электр тяганинг устунликларидан биридир: атроф-муҳитни ёниш маҳсулотлари билан ифлосланиши истисно қилинади. Темир йўлни электрлаштириш йўлнинг эксплуатация ишини сифат жиҳатдан ўзгартиради, темир йўлчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини, йўловчиларга хизмат кўрсатилишини яхшилайти (шовқин камайти, ҳаракат тезлиги ортади, сафар чоғида қулайлик даражаси ошади ва ш.к.).

Ўзбекистон темир йўллари электраштириш 1971 йилда доимий токда бошланган эди. 1983 йилга келиб бир пайтнинг ўзида Тошкент-Ҳовос ва Тошкент-Ҳожикент участкаларида поездлар тягасини доимийдан ўзгарувчан токка ўтказиш амалга оширилди.

Тошкент-Самарқанд участкасида юқори тезликда ҳаракатланишни ташкил этиш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш доирасида тезюрар йўловчи поездлар ҳаракатини йўлга қўйиш учун алоқа тармоғини реконструкция қилиш ишлари олиб борилди.

2011-2013 йилларда Тошкент-Самарқанд участкасида тезюрар йўловчи поездлар ҳаракати ташкил этилди, унинг доирасида Янгиер янги -Даштобод (35 км), Ғаллаорол-Булуғур (41 км) ва Даштобод-Жиззах (60 км) участкасида 250 км/соат тезликдаги жуфт, шунингдек Янгиер янги-Даштобод (35 км) участкасида 160 км/соат тезликдаги ток участкалари қурилди.

2014 йилда:

Тошкент-Самарқанд участкасида (344 км) йўловчи поездларини тезюрар ҳаракатни ташкиллаштириш доирасида алоқа тармоғини реконструкция қилиш бўйича ишлар якунланди;

Ангрен-Кўл электраштирилган участкаси фойдаланишга топширилди;

Мароқанд-Қарши ва Қарши-Термиз участкаларида электраштириш лойиҳалари бўйича ўз маблағлари ҳисобидан қурилиш ишлари давом эттирилди.

2015 йилда:

узунлиги 140 км бўлган Мароқанд-Қарши электраштирилган темир йўл участкаси фойдаланишга топширилди;

“Қарши-Термиз темир йўл участкаларини электраштириш (325 км)” лойиҳаси бўйича контакт тармоғида қурилиш-монтаж ишлари давом эттирилди;

«Ангрен - Поп янги электраштирилган темир йўлини қуриш» лойиҳаси бўйича Кўл - Орзу электраштирилган қисми фойдаланишга топширилди;

«Йўловчи поездларининг тезюрар ҳаракатини ташкиллаштириб Самарқанд-Бухоро темир йўл линиясини электраштириш» лойиҳаси бўйича контакт тармоғида қурилиш-монтаж ишлари бошланди.

2016 йилда:

Ангрен-Поп-Кўқон-Андижон электраштирилган участкаси фойдаланишга топширилди;

Мароқанд-Навоий-Бухоро электраштирилган участкаси фойдаланишга топширилди;

Қарши-Термиз участкасини электраштириш лойиҳаси бўйича ўз маблағлари ҳисобидан қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди.

2017 йилда:

Қарши-Термиз электраштирилган участкаси фойдаланишга топширилди;

Бухоро-Мискин темир йўл линиясини қуриш лойиҳаси бўйича I босқич қурилиш-монтаж ишлари якунланди;

Поп-Кўқон-Андижон участкасини электраштиришнинг II босқичидаги қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди.

2018 йилда:

Поп-Наманган-Андижон участкаларини электраштириш лойиҳаси бўйича қурилиш-монтаж ишлари бажарилди;

Урганч-Хива участкасини электраштириш лойиҳаси бўйича қурилиш-монтаж ишларининг I босқичи якунланди;

Қарши-Китоб электраштирилган участкаси фойдаланишга киритилди.

2019 йилда:

Поп-Наманган-Андижон участкаларини электрлаштириш лойиҳаси бўйича қурилиш-монтаж ишлари олиб борилди;

Поп-Наманган электрлаштирилган участкаси фойдаланишга топширилди.

2020 йилда:

Поп-Наманган-Андижон участкаларини электрлаштириш лойиҳаси бўйича қурилиш-монтаж ишлари давом эттирилади;

Бухоро-Мискин темир йўл линияси қурилиши лойиҳаси бўйича II босқич қурилиш-монтаж ишлари бошланади.

6.2. Сигнализация ва алоқа бошқармаси

Сигнализация ва алоқа бошқармаси «ЎТЙ» АЖ нинг таркибий бўлинмаси ҳисобланиб, ҳаракат хавфсизлигини сўзсиз тامينлаган ҳолда сигнализация ва алоқанинг барча техникавий восита ва қурилмаларининг созлигини тامينлайди.

Темир йўл участкаларида поездлар ҳаракати хавфсизлигини тامينлаш автоматик блокировка, станцияларда стрелка ва сигналларни автоматик бошқариш, диспетчерлик марказлаштириш билан тامينланади. Автоматик блокировка тизими поездни бошқа поезд банд қилган ёки ҳудудида рельсларнинг бутлиги бузилган участкага киришини олдини олиш (блокировка қилиш) учун мўлжалланган. Яримавтоматик блокировка тизимлари поездларни станциялар оралиғидаги перегонга чиқиб кетишини олдини олиш (блокировка қилиш) учун мўлжалланган. Станцияларда стрелка ва сигналларни автоматик бошқаришнинг асосий мақсади станциялар ҳудудида муайян кесиб ўтилмайдиган йўналишлар бўйлаб поездлар ҳаракати учун шароит яратишдир. Диспетчерлик марказлаштириш тизимларининг ишидан мақсад перегон ва станциялар бўйлаб поездларни шу тарзда ўтиш тартибини тامينлашди.

Жамиятнинг сигнализация ва алоқа бошқармаси сифат ва ишончилиқнинг талаб этиладиган стандартларига мувофиқ автоматика, телемеханика ва алоқа қурилмаларини техникавий эксплуатациясини тامينлайди. Жамиятда мавжуд сигнализация, марказлаштириш ва блокировка тизимини модернизациялаш бўйича ишлар олиб борилмоқда.

Микропроцессорли марказлаштиришнинг юқори технологик (МПЦ туридаги) тизимларини жорий қилиш стрелкали ўтказгичлар ва сигнал қурилмаларини бошқариш билан бир қаторда барча узелларнинг ишини диагностика қилиш, шунингдек, операторлар ёки станция навбатчиларининг ҳаракатларини назорат қилиш имконини беради.

Реал вақт режимида поездлар вазиятини ҳамда станция ва перегонларда ўқларни ҳисоблашнинг электрон (ЭССО турдаги) тизимини назорат қилишга имкон берадиган микропроцессорли диспетчерлик марказлаштириш қурилмаларни жорий қилиш поездлар ҳаракат хавфсизлигини ишончли тامينлашга имкон беради.

Ҳозирги пайтда «ЎТЙ» АЖ ни сигнализация ва алоқа қурилмалари билан техникавий жиҳозланиши куйидаги кўрсаткичлар билан тавсифланади:

- 200 станция стрелкали ўтказгичлар ва сигналларни электр марказлаштириш қурилмалари билан жиҳозланган;
- 42 станция стрелкали ўтказгичлар ва сигналларнинг микропроцессорли электр марказлаштириш қурилмалари билан жиҳозланган;
- 98,1 км электр жезл тизими билан жиҳозланган жиҳозланган;
- йўлнинг 1302,2 км перегонларни автоблокировка қурилмалари билан жиҳозланган;
- 3361,9 км йўл яримавтоматик блокировка билан жиҳозланган;
- 4835,3 км йўл блокировкаси ускуналари билан жиҳозланган;
- 2115,4 км йўл диспетчерлик марказлаштириш қурилмалари билан жиҳозланган.

2020 йилда электрлаштирилаётган Қарши –Китоб, Поп-Наманган-Андижон, Андижон -Савой - Ханабод участкаларида ўқларни электрон ҳисоблаш қурилмаларини қўллаган ҳолда автоматик блокировка ва электр марказлаштириш қурилмаларини микропроцессорли марказлаштиришнинг янги тизимига ўтказиб модернизациялаш бўйича ишлар режалаштирилган.

Барча турдаги алоқани, шунингдек, диспетчерлик марказлаштириш қурилмалари ишини тامينлаш учун ҳаво ва кабелли алоқа линиялари ишлатилади.

Телекоммуникация тармоғи қуйидагилар учун мўлжалланган:

- поездларнинг хавфсиз ва самарали ҳаракатини тامينлаш учун поезд машинистлари ва диспетчерлик аппарати ўртасида ахборотни узатиш;

- самарали тижорат операцияларини тامينлаш ҳамда мижозларга қўрсатиладиган хизмат сифатини ошириш мақсадида станциялар ўртасида маълумот узатиш;

- қўшни темир йўллар ўртасида самарали алоқани тامينлаш.

Ҳозирги пайтда «ЎТЙ» АЖ тизимида 1565 км магистрал оптик-толалик алоқа линиялари (ОТАЛ) қурилиб, фойдаланишга киритилган, шу жумладан участкалар бўйича Келес-Бухоро (668 км), Мароқанд-Қарши (147 км), Қарши-Қумқурғон (281 км), Тўқимачи-Ангрен (117 км), Ангрен-Поп-Қўқон -Андижон (302 км). Келес–Бухоро, Мароқанд-Қарши, Тошғузур-Қумқурғон участкаларида SDH технологияси асосидаги узатиш тизимлари ўрнатилган. STM-4 юқори сатҳи Keumile UMUX-1500 аппаратураси базасида. Ангрен-Поп-Қўқон-Андижон участкаларида МО русумидаги оптик мультиплексорлар, СГМ ўзгарувчан мультиплексорлар тизими асосида маълумот узатиш тизимлари ўрнатилган. Қизилқудуқ-Қораўзак ва Урганч-Мискин участкаларида IP Fone MCL, РИССА маълумот узатиш рақамли тизимлари ишлаб турибди.

2020 йилда станцияларда электр марказлаштириш ва ёндош перегонларда автоблокировка тизимларини МПЦ, ДЦ ли МПБ га ўтказиб модернизациялаш ва реконструкция қилиш ва магистрал алоқа линияларини модернизациялаш назарда тутилган.

2020 йилда Ғузур-Китоб, Бухоро-Мискин, Поп-Наманган-Андижон, Андижон юк вагонлари-Савой-Ханобод электрлаштириш участкаларида тола-оптик линияларини қуриш.

Энг замонавий ускуналар базасида ОТАЛни жорий қилиш магистрал ва тезкор-технологик алоқа ташкил этилишини тубдан ўзгартириш, маълумотларни узатиш каналларини юзлаб баравар қўпайтиришга имкон беради.

7. ХАЛҚАРО АЛОҚАЛАР

Халқаро темир йўл ташкилотлари давлатларнинг темир йўл маъмуриятларининг ўзаро алоқалари ва ҳамкорлигини тامينлашда, йўловчилар ва юкларни ташувида келишилган шарт-шароитларни ишлаб чиқишда, ҳаракат таркиби ва контейнерлардан фойдаланиш, халқаро қатновда ташув ишларини амалга ошириш, техникавий сиёсатни олиб бориш ҳамда иш тажрибасини алмашишда муҳим роль ўйнайди. «ЎТЙ» АЖ бир нечта халқаро темир йўл ташкилотларига аъзо ҳисобланади.

ОСЖД – Софияда (Болгария Республикаси) 1956 йил 28 июнда вазирлар мажлисида тузилган халқаро ташкилот. 27 та мамлакатнинг транспорт вазирликлари ва темир йўл транспортини бошқарувчи марказий давлат органлари ОСЖДга аъзо ҳисобланади. «ЎТЙ» АЖ 2002 йилнинг 1 июлидан бошлаб темир йўллар ҳамкорлик ташкилотининг аъзоси ҳисобланади.

Халқаро шартнома тусига эга ОСЖД тўғрисидаги Низом ОСЖДнинг мавжудлиги ва фаолиятига асос ҳисобланади. ОСЖД тўғрисидаги Низомга мувофиқ ОСЖД ишида иштирок этишнинг бошқа шакллари ҳам мавжуд, жумладан, вазирлик ёки темир йўллар учун

кузатувчи сифатида ҳамда бевосита темир йўллар фаолияти билан боғлиқ фирма ва ташкилотлар учун қўшилган корхона сифатида.

ОСЖД тўғрисидаги Низомда фаолиятнинг қуйидаги йўналишлари белгиланган:

- халқаро, даставвал Европа ва Осиё ўртасидаги қатновда, жумладан, комбинацияланган ташувда халқаро темир йўл ташувларини ривожлантириш ва такомиллаштириш;

- халқаро темир йўл ташувлари соҳасида келишилган транспорт сиёсатини шакллантириш, темир йўл транспортини фаолият стратегиясини ва ОСЖД фаолиятининг стратегиясини шакллантириш;

- халқаро транспорт ҳуқуқини (МТП) такомиллаштириш, Халқаро йўловчи қатнови тўғрисидаги Келишув (СМПС), Халқаро темир йўл юк ташувлари тўғрисидаги келишув (СМГС) ҳамда халқаро темир йўл ташувлари билан боғлиқ бошқа ҳуқуқий ҳужжатлар бўйича иш олиб бориш;

- темир йўл транспортининг иқтисодий, ахборот, илмий-техникавий ва экологик жиҳатлари билан боғлиқ муаммоларни ҳал қилиш бўйича ҳамкорлик қилиш;

- транспорт бошқа турларига нисбатан темир йўл транспортининг рақобатбардошлигини ошириш бўйича тадбирларни ишлаб чиқиш;

- темир йўллардан фойдаланиш ҳамда халқаро темир йўл ташувларини янада ривожлантириш билан боғлиқ бошқа техникавий масалаларда ҳамкорлик қилиш;

- темир йўл транспорт масалалари, жумладан, комбинацияланган ташувлар билан шуғулланувчи халқаро ташкилотлар билан ҳамкорлик.

«ЎТЙ» АЖ аъзо ҳисобланган бошқа бир халқаро темир йўл ташкилоти Ҳамдўстликка аъзо мамлакатларнинг темир йўл транспорти бўйича Кенгашидир.

Ҳамдўстликка аъзо мамлакатларнинг темир йўл транспорти бўйича Кенгаши ва унинг ижроия органи Кенгаш Дирекцияси Ҳамдўстликка аъзо мамлакатлар ўртасида барқарор иқтисодий алоқаларни тامينлаш мақсадида МДХ иштирокчи давлатлар ҳукуматларининг бошлиқлари келишуви билан 1992 йилнинг 14 феврида тузилган эди.

Кенгашнинг асосий вазифаларига қуйидагилар киради:

- давлатаро даражада темир йўл транспорти ишини мувофиқлаштириш ҳамда уни фаолиятининг келишилган тамойилларини ишлаб чиқиш;

- юк вагонлари ва контейнерларини биргаликда эксплуатация қилинишини ташкиллаштириш.

Кенгаш темир йўлларнинг эксплуатация фаолияти, юк вагонлари ва контейнерлардан биргаликда фойдаланиш ва уларни техник сақлаш, йўловчи ва юкларни ташиш шарт-шароитлари, халқаро қатновда поездлар ҳаракати хавфсизлигини тامينлаш, бажарилган ишлар учун ҳисоб ва ўзаро ҳисоб-китоб тизимини ишлаб чиқиш, илмий-техникавий ҳамкорлик масаллари ва бошқа масалаларни кўриб чиқади ва ҳал қилади.

Темир йўл транспорти бўйича Кенгаш темир йўлларнинг технологик яхлитлигини тامينлашга биринчи даражали эътибор қаратади.

Ҳар йили халқаро қатновда поездлар ҳаракати жадвали ва уларни тузиш режасини ишлаб чиқиш амалга оширилади. Юк вагонларининг техникавий ҳолатига катта эътибор қаратилади.

Умумий ахборот майдонини сақлаб қолиш ва ривожлантириш тўғрисида қарор қабул қилинган. Темир йўл маъмуриятларининг Ахборот-ҳисоблаш маркази тузилиб, муваффақиятли фаолият юритмоқда.

2011 йилнинг 18 октябрида Санкт-Петербург шаҳрида МДХ ҳукумат раҳбарлари кенгашида «Ҳамдўстликка аъзо давлатларнинг темир йўл транспортини 2020 йилга қадар

стратегик ривожлантириш Концепцияси» тасдиқланди. Концепцияни амалга ошириш Ҳамдўстликка аъзо давлатларнинг темир йўл транспортини тизимли ва келишилган тарзда ривожлантиришга имкон бериб, темир йўллари евроосиё транспорт тизимига уйғун бирлашувига кўмаклашади.

МДҲга аъзо давлатлар темир йўл маъмуриятларининг раҳбарлари Кенгашга аъзо ҳисобланади. Бундан ташқари, кенгаш ишида Болгария, Грузия, Латвия, Литва, Финляндия ва Эстониянинг темир йўл маъмуриятлари раҳбарлари иштирок этади.

8. ЙЎЛАКЛАР

Халқаро транспорт йўлаклари деганда турли мамлакатларни ўзаро боғловчи ҳамда юк ва йўловчиларни энг зич йўналишларда халқаро қатновда ташувини тامينлаб берадиган, одатда, транспортнинг хар ҳил турларинининг энг техникавий жиҳозланган магистрал транспорт коммуникацияларининг жамламаси тушунилади.

Ҳозирги кунда Ўзбекистон ташқи савдо юкларини ташиш қуйидаги асосий транспорт йўлаклари бўйлаб амалга оширилмоқда:

1-йўлак - Болтикбўйи давлатлари портлари йўналиши бўйича (Қозоғистон ва Россия орқали транзит билан) - Клайпеда (Литва), Рига, Лиепая, Вентспилс (Латвия), Таллин (Эстония);

2-йўлак - Европа Иттифоқи мамлакатлари йўналиши бўйича, Белоруссия ва Украина орқали (Қозоғистон ва Россия орқали транзит билан) - Чоп (Украина) ва Брест (Белорусия) чегара пунктлари;

3-йўлак - Қора денгизга чиқадиган Украинанинг Ильичевск портига (Қозоғистон ва Россия орқали транзит билан);

4-йўлак - ТРАСЕКА йўлаги деб номланувчи Қора денгизга чиқадиган йўл билан (Туркменистон, Қозоғистон ва Озарбайжон орқали транзит билан) Транскавказ йўлаги йўналиши бўйича;

5-йўлак - Эроннинг Бандар-Аббос портига (Туркменистон орқали транзит билан) Форс кўрфазига чиқиш йўли билан;

6-йўлак – шарқий йўналишда Қозоғистон-Хитой чегараси (Достик/Алалшанкоу) орқали Хитойнинг шарқий портларига, шунингдек, Находка, Владивосток ва бошқа Узоқ Шарқ портларига.

Истиқболли йўлаklar:

7-йўлак - Сарик, Шарқий Хитой ва Жанубий Хитой денгизларига чиқиш имкони бўлган Хитой портларига (Қирғизистон орқали транзит билан).

8-йўлак - Афғонистон муаммосини ҳал қилиш билан боғлиқ ҳолда транзит орқали Эрон ва Покистоннинг Бандар Аббос, Чахбахар (Эрон), Гвадар ва Карачи (Покистон) портларига Афғонистон орқали жанубий муқобил транспорт йўлаklarини ривожлантириш учун янги истиқболлар очилмоқда.

Халқаро транспорт коридорларини ривожлантиришда Эрон ва Туркия ҳудудлари орқали Марказий Осиё мамлакатларининг жаҳон бозорига чиқиши учун янги транс-Осиё йўлагини очган Ўзбекистоннинг фаол иштирокида 1996 йил 12 майда 320 км узунликдаги Тежен-Серахс-Машҳад темир йўлининг фойдаланишга топширилиши (ғилдирак жуфтларини Серахс станциясида 1520 мм дан 1435 мм га адмаштирган ҳолда) жиддий ютуқ бўлди. Худди шу йили Серахсда Ўзбекистон, Озарбайжон, Грузия ва Туркменистон раҳбарлари «Темир йўл транспорти фаолиятини мувофиқлаштириш тўғрисида Шартнома»ни ва «Аъзо давлатлар

ўртасида транзит ташувларни тартибга солиш соҳасида ҳамкорлик тўғрисида келишув»ни имзоладилар.

2005 йил май ойида Эрон худудида Машҳад-Бандар-Аббос йўналиши бўйича (Техронни четлаб ўтиб) Бафк-Машҳад темир йўлининг қурилиши якунланганидан сўнг Бандар-Аббос портига қадар масофа 800 км дан ортиқ қисқарди.

1998 йил сентябр ойида Бокуда Озарбайжон, Грузия ва Ўзбекистон ташаббуси билан, шунингдек Европа Иттифоқи кўмагида «ТРАСЕКА - Тарихий Ипак йўлини тиклаш» халқаро конференцияси ўтказилди. 12 давлат раҳбарлари, шу жумладан Ўзбекистон томонидан «Европа-Кавказ-Осиё йўлагини ривожлантириш бўйича халқаро транспорт тўғрисида асосий кўп томонлама келишув»ни, шунингдек, ушбу Келишувга халқаро темир йўл транспорти, халқаро автомобил транспорти, халқаро савдо кемачилиги, божхона тартиб-таомиллари ва ҳужжатларни қайта ишлаш бўйича Техникавий иловаларни имзоланиши Конференциянинг муҳим натижаси бўлди.

«Европа-Кавказ-Осиё» транспорт йўлаги (ТРАСЕКА) - Европадан Қора денгиз бўйлаб Кавказ ва Каспий денгизи орқали Марказий Осиё республикаларига борадиган куруқлик ва денгиз йўллари тармоғидан иборат. ТРАСЕКА маршрутини Европа ва Осиё ўртасидаги савдо алоқаларини ривожлантириш ва бир тарафдан, Осиёдаги асосий товар ишлаб чиқарувчилар ва Европадаги истеъмолчиларнинг жойлашуви, шунингдек, иккинчи тарафдан, йирик юк эгалари бўлган мамлакатларнинг юк оқимларини юзага келиши нуқтаи назаридан кўриб чиқиб, ТРАСЕКА йўлаги товарларни Европага етказиб берилиши жуда жозибали кўринади деган хулосага келиш мумкин. Ўзоғамадан Ғарбий Европанинг энг йирик портларига (Роттердам, Гамбург, Антверпен ва бошқаларга) қадар бўлган асосий трансокеан йўналиши масофаси ТРАСЕКА йўналишига нисбатан 2 баробардан узунроқдир.

2003 йил 18 июнда Техронда (Эрон) Ўзбекистон Республикаси, Афғонистон Ислом Республикаси ва Эрон Ислом Республикаси давлат раҳбарлари «Халқаро трансфўн транспорт йўлагини яратиш тўғрисида келишув»ни имзоладилар, бу эса республиканинг ташқи савдо юқларини Эрон портларига ташиш масофасини 1500 км га қисқартиришга имкон беради.

2011 йил март ойида «Покистон ва Ўзбекистон ўртасида транспорт ва юқларни транзит қилиш соҳасида ҳамкорлик тўғрисида келишув» кучга кириши билан ва Афғонистондаги вазият барқарорлашган тақдирда, ушбу ҳудуддан фойдаланиш ўзбекистон юқларини транзити учун янги истиқболлар очади, бу эса Эрон ва Покистон портлари йўналиши бўйича ташқи савдо юқларини ташиш йўналишларини диверсификациялашга ёрдам беради.

«УТЙ» АЖ да мамлакатнинг транзит салоҳиятини ошириш мақсадида магистрал темир йўл коммуникацияларини шакллантиришга катта эътибор қаратилмоқда, бунга 2016 йилда узунлиги 19,2 км бўлган Қамчиқ темир йўл туннели орқали 123,1 км ли Ангрэн-Поп темир йўл линияси қурилишининг, 2018 йилда узунлиги 334 км бўлган Бухоро-Урганч-Хива темир йўл линиясининг қурилишининг якунланиши тасдиқдир.

75 км узунликдаги Афғонистондаги биринчи Хайратон-Мозори-Шариф темир йўлининг қурилиши ва фойдаланишга топширилиши бутун Марказий Осиё минтақаси учун муҳим аҳамиятга эга бўлди. Ушбу лойиҳа ОТБ кўмагида «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ томонидан амалга оширилди.

2011 йил 25 апрелда «Ўзбекистон ва Туркия темир йўл маъмуриятлари ўртасида вагонлардан фойдаланиш тўғрисидаги шартнома» кучга кирди, унга кўра темир йўл орқали Туркия йўналиши бўйича юқларни ташиш янада жозибали бўлиб қолди.

Бутун йўналиш бўйлаб ягона тарифдан фойдаланган ҳолда Жанубий ва Марказий Европа бозорларига чиқадиган Боку-Тбилиси-Ахалкалаки-Карс темир йўл транспорти йўналиши, шунингдек, Ўрта ер денгизи Мерсин порти орқали Яқин Шарқ мамлакатларига борадиган йўналиш ҳам долзарб ҳисобланади.

Халқаро савдони, минтақалар ўртасида кенг қўламли ҳамкорликни ривожлантириш мақсадида, Ўзбекистон Республикаси ташаббуси билан Ашхободда 2011 йил 25 апрелда «Ўзбекистон - Туркменистон - Эрон - Уммон - Қатар» янги транспорт йўлагини яратиш тўғрисида ҳукуматлараро битим имзоланди. Бироқ, 2013 йилда Қатар ушбу келишувдан чиқди ва 2014 йил 6 августда Маскат шаҳрида Ўзбекистон-Туркменистон-Эрон-Уммон транспорт коридорини яратиш тўғрисидаги келишувни амалга ошириш тўғрисида ҳукуматлараро меморандум имзоланди.

Ушбу транспорт йўлаги Марказий Осиё давлатлари ва Форс кўрфази ва Уммон денгизи портлари ўртасида йўловчилар ва юкларни ташиш учун ишончли алоқани яратади.

Ушбу лойиҳанинг муваффақиятли амалга оширилиши иштирокчи мамлакатлар ўртасидаги ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва кенгайтириш, транзит юк оқимларини кўпайтириш ва улар учун жаҳон бозорларига янги коммуникацион чиқишни таъминлашга имкон беради.

9. АТРОФ-МУҲИТ

Атроф-муҳитни ҳимоялаш деганда тирик (ўсимлик ва ҳайвонот дунёси) ва нотирик (сув, тупроқ, ҳаво, иқлим) табиатни сақлаб қолиш, ундан оқилона фойдаланиш ва уни тиклашга қаратилган чора-тадбирлар тизими, инсон хўжалик фаолиятини унинг соғлигига ва атроф-муҳитга бевосита ва билвосита салбий таъсирини олдини олиш тушунилади.

Атроф-муҳитга салбий таъсир кўрсатадиган ҳақиқий кўрсаткичларни белгиланган стандартларга ва ундан паст даражага тушириш, технологик жараёнларни такомиллаштириш ва ресурсларни тежайдиган технологияларга ўтиш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасида меъёрий-ҳуқуқий базани яратиш ва янгилаш.

Темир йўлларнинг асосий хусусияти - бу товар ва йўловчиларни узлуксиз ташишни таъминлайдиган ҳаракатланувчи таркиб ва ишлаб чиқариш қувватларининг туну кун ишлаши. Бундай шароитда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги енг муҳим вазифалардан бири ҳавога зарарли моддалар чиқиндиларини камайтиришдир. Бунинг учун стационар манбаларга чанг ва газни тозалаш заводлари ўрнатилади, уларда тозалаш фоизи камида 85% ни ташкил қилади. Бундан ташқари, компания темир йўлларни босқичма-босқич электрлаштириш ва тепловозларни электровозларга алмаштириш бўйича иш олиб бормоқда.

Темир йўлларни электрлаштириш ҳар йили тепловозлардан ҳавога зарарли моддалар чиқиндиларини икки минг тоннадан кўпроқ камайтиришга имкон берадиган асосий чора бўлади. Шу билан бирга, атмосферага чиқадиган чиқиндиларни камайтириш локомотивларни электр тортиш кучига ўтказиш, таркибларни, йўловчи поездларини, кичик станцияларни электр иситишга ўтказиш, мавжуд ҳаракат таркибини дизел двигателларини тўлиқ алмаштириш билан модернизация қилиш ва янги замонавий локомотивларни сотиб олиш орқали таъминланади.

Атроф-муҳитга зарарли чиқиндиларни кама тириш учун жамият томонидан қатор чоралар кўриш, жумладан, юқори қўвватли буғ қозонларини тежамли ва замонавий сув қизитиш қозонларига алмаштириш назарда тутилмоқда.

Атроф-муҳитни ҳимоялаш учун ишлаб чиқилган чора-тадбирлар бўйича 2019 йилда Жамият томонидан 290,33 млн. сўмлик маблағ йўналтирилди, жумладан: атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш учун - 68,4 млн. сўм; сув ресурслари - 51,22 млн. сўм; ер ва минерал ресурслар - 98,56 млн. сўм; ўсимлик ва ҳайвонот дунёси - 72,15 млн.сўм.

Атроф-муҳитни ҳимоялаш учун 2019 йилда 296,0 млн. сўмлик маблағ йўналтириш мўлжалланмоқда, жумладан: атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш учун - 70,0 млн. сўм; сув ресурслари - 53,0 млн. сўм; ер ва минерал ресурслар - 100,0 млн. сўм; ўсимлик ва ҳайвонот дунёси - 73,0 млн. сўм.

10. МАҲСУЛОТ ВА ХИЗМАТЛАР

10.1. ISO халқаро стандарти

Маҳсулот ва хизматлар сифатини истеъмолчилар талабига жавоб берадиган даражада ушлаб туриш ва корхоналарнинг рақобатбардошлик даражасини ошириш мақсадида жамият раҳбарияти тарафидан ISO 9001:2015 халқаро стандартларига мувофиқ сифат менежменти тизимини жорий қилишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ҳозирга келиб «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ нинг 17 та корхонасида сифат менежменти тизими юқорида кўрсатилган стандарт талабларига мувофиқ жорий қилинган ва ишламоқда.

Чиқарилаётган маҳсулотнинг хавфсизлиги, сифати ва рақобатбардошлигини янада ошириш, техникавий тартибга солиш тизимини такомиллаштириш ҳамда мувофиқликни баҳолаш бўйича ишларни халқаро тан олиншини таъминлаш, шунингдек, замонавий менежмент тизимларини жорий қилишни кенгайтириш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси тарафидан 19.10.2015 йилда 298-сонли «2020 йилгача бўлган даврда сифатнинг миллий инфратузилмасини ривожлантириш дастурини тасдиқлаш тўғрисида Қарор қабул қилинди.

Ушбу Қарорни ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 05.12.2015 йилдаги 97-а-сонли президиум мажлисининг баённомасини ижроси бўйича «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ бошқарув раиси А.Ж. Раматов ва «Ўзстандарт» Агентлигининг бош директори А.К.Курбанов томонидан тасдиқланган «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ корхоналарида ISO 9001:2015 халқаро стандартларига мувофиқ сифат менежменти тизимини жорий қилишнинг тармоқ жадвали ишлаб чиқилган ва тасдиқланган.

Юқорида қайд этиб ўтилган тармоқ жадвалига кўра, «Соғдиана транс» ШК да, UzXCMG МЧЖ ҚК ва СМП-406 да халқаро ISO 9001:2015 стандартига мувофиқ сифат менежменти тизими жорий қилинган ҳамда миллий ва халқаро сертификатлар олинган.

Халқаро ISO 9001:2015 стандартига мувофиқ сифат менежменти тизимини Олтиариқ ППС да жорий қилиш бошланган.

"Ўзбекистон темир йўллари" АЖ сифат менежменти тизимининг келгусида ишлаши бўйича тасдиқланган Ҳаракатлар режасига мувофиқ Қайта сертификатлаштириш аудити муваффақиятли ўтказилди, компания сифат менежменти тизими раҳбарияти томонидан таҳлил бўйича йиғилиш баённомаси қарорларининг бажарилиши кузатилди ва ҳужжатлаштирилган маълумотлар янгиланди, сўров орқали мижозларнинг қониқиш даражаси "Ўзбекистон темир йўллари" АЖ хизматлари истеъмолчилари орасида баҳоланди. 2021 йилда мувофиқлик сертификатларининг амал қилиш муддати ўтгани туфайли реесертификацион аудитни ўтказиш режалаштирилган.

10.2. Юк ва йўловчиларни ташуви бўйича хизматлар.

10.2.1. Юк ташувлари

Юкларни ташиш транспортнинг асосий функцияси ҳисобланиб, саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулоти ишлаб чиқарилиши жараёнини давом эттириш ва яқунлаш, муомала соҳасида, шунингдек, аҳолининг эҳтиёжларини қондириш учун зарур бўлган юкларни кўчиришдан иборатдир.

Ўзбекистон Республикаси темир йўлларида юкларни ташиш, юкларни ташиш қоидаларига мувофиқ амалга оширилади, Ўзбекистон Республикаси темир йўллари уставига мувофиқ тасдиқланадиган ушбу норматив-ҳуқуқий ҳужжат ўз ичига темир йўл, унинг корхоналари, юк жўнатувчилар, юк қабул қилувчилар, шохобча йўлларнинг эгалари учун мажбурий ҳисобланган, ҳаракат хавфсизлигини, юкларнинг ва темир йўл ҳаракат таркибининг бутлигини, шунингдек, экологик хавфсизликни тامينлаш мақсадида уларнинг ўзига хос жиҳатларини ҳисобга олган шарт-шароитларни олади.

Темир йўл транспортининг транспорт иши ҳажми уни юк ташувлари иши бўйича кўрсаткичи – юк айланмасини ифодалайди.

Юк айланмаси юклар ташиладиган масофани ҳисобга олган ҳолда ташув ишларининг миқдорини тавсифлайди ва ташилган юк ҳажмини улар ташиладиган тегишли масофага кўпайтмаларининг йиғиндиси сифатида тарърифланади.

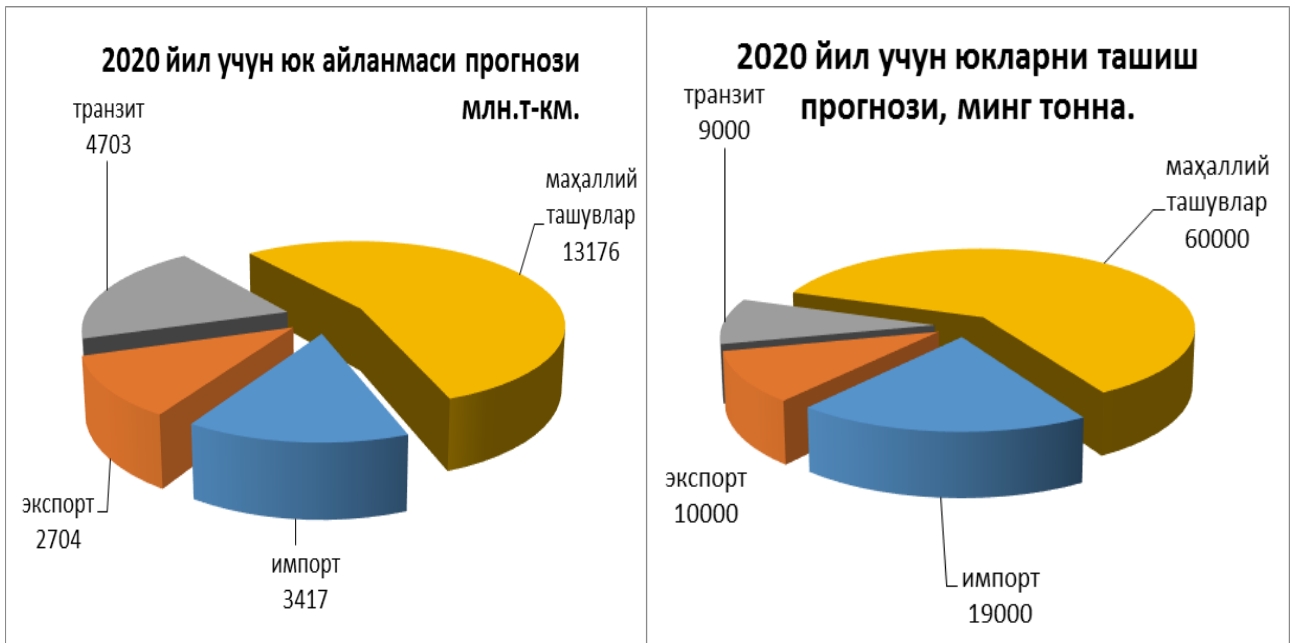
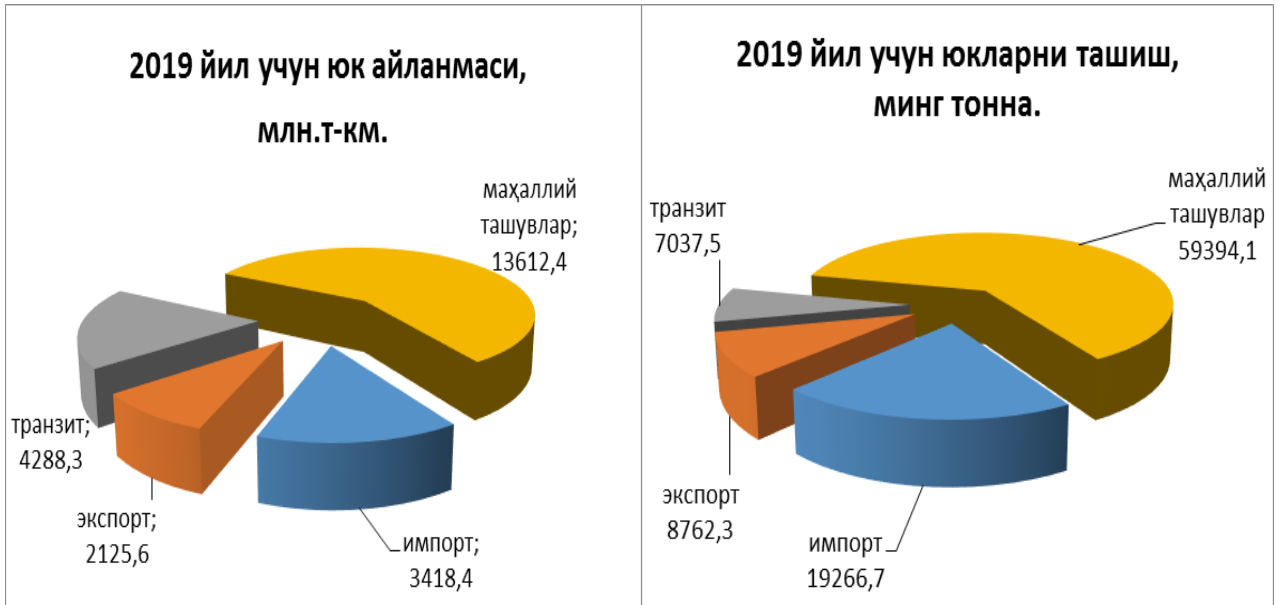
Юк айланмаси қуйидаги формула бўйича ҳисоблаб топилади:

$$\sum P \cdot L = P_1 \cdot L_1 + P_2 \cdot L_2 + P_3 \cdot L_3 + \dots + P_n \cdot L_n,$$

Бу ерда: P – юкнинг оғирлиги, L – юк ташиладиган масофа.

Юк айланмаси кўрсаткичлари темирйўлнинг моддий-техника ресурсларга бўлган эҳтиёжини аниқлаш учун ишлатилади (талаб этиладиган юк вагонлари, локомотивлар парки, электр энергияси, ёқилғи, материаллар, ишчи кучи ва ш.к.).

2019 йил учун юк айланмасини 23,4 млрд тонна/км га бажариш, 93,4 млн тонна юкларни ташиш ва 70,2 млн тонна юкларни жўнатилиши кутилмоқда.

10.2.2. Темир йўл юк тарифлари

Ўзбекистон Республикасининг 24.04.1997 йилдаги 398-І-сонли «Табиий монополиялар тўғрисида» қонунига биноан, темир йўл инфратузилмасидан фойдаланиш табиий монополия субъектлари фаолияти соҳасига тегишли ва давлат томонидан тартибга солинади. Ушбу Қонуннинг 5-моддаси билан табиий монополия субъектлари фаолиятини нархларни (тарифларни) ёки уларнинг максимал даражасини аниқлаш (белгилаш) орқали нархларни тартибга солиш амалга оширилади.

«Темир йўл транспорти тўғрисида» ги Қонуннинг 8-моддасига мувофиқ темир йўл алоқалари қуйидаги турларга бўлинади:

ички йўналиш - юкларни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида ташиш;

халқаро йўналиш - Ўзбекистон Республикаси ва бошқа давлатлар ўртасида юкларни ташиш.

«Темир йўл транспорти тўғрисида» ги қонуннинг 13-моддасига биноан, темир йўл транспортида юкларни ташиш тарифлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда юк ташувчиларнинг манфаатларини инобатга олган ҳолда темир йўл транспорти давлат бошқаруви органи томонидан ўрнатилади.

Ичкидавлат йўналишида юкларни ташишда юк ташиш нархи «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ томонидан тасдиқланган ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишилган 10-01 Прейскурант ставкалари бўйича олинади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 28 октябрдаги 239-сонли «Товарлар (ишлар, хизматлар)ни декларациялаш (тасдиқлаш) ва уларга тартибга солинадиган нархларни (тарифларни) белгилаш тартибини янада такомиллаштириш бўйича чоратадбирлар тўғрисида»ги қарорига кўра, «Ўзбекистон Темир йўллари» АЖ ички давлат йўналишида юкларни ташиш учун мавжуд коэффициентларни оширишни кўриб чиқиш ва тасдиқлаш учун Молия вазирлигига киритади.

Шу муносабат билан, бозор конъюнктурасини ҳисобга олган ҳолда бозорни тартибга солиш механизмларини жорий қилиш билан ички давлат йўналишида юкларни ташиш тарифларини давлат томонидан тартибга солиш даражасини пасайтириш мақсадга мувофиқдир.

(Стратегик товарларни ташишдан ташқари) ички давлат йўналишида тарифларни эркин белгилаш «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ молиявий фаолиятига ижобий таъсир қилади ва унинг инвестиция жозибдорлигини оширади.

Халқаро йўналишда «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ темир йўллари орқали юкларни ташишда, юк ташиш нархи халқаро йўналишда юкларни ташиш учун Ўзбекистон Республикаси темир йўлларининг тариф сиёсати (ТП УТИ) бўйича ҳисобланади.

Халқаро йўналишда юкларни ташиш учун ТП УТИ ставкалари халқаро трафикда мустақил юк ташиш учун Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо давлатларнинг темир йўллари тариф сиёсатининг ставкаларига асосланади. Бу идоралараро тусга эга ва Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига аъзо давлатларнинг темир йўл маъмуриятларининг (темир йўллари) 1993 йил 17 февралдаги тариф келишуви доирасида амал қиладиган халқаро шартнома ҳисобланади. Тариф битимига 14 та давлат (Озарбайжон Республикаси, Арманистон Республикаси, Белоруссия Республикаси, Грузия, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Латвия Республикаси, Молдова Республикаси, Россия Федерацияси, Тожикистон Республикаси, Туркменистон, Ўзбекистон Республикаси, Украина, Эстония Республикаси) киради.

МДХ ТП ставкалари МТТ Шартномасининг ажралмас қисми бўлган Халқаро темир йўл тарифлари (МТТ) ставкаларига асосланади. Ҳозирги вақтда МТТ шартномаси 15 та давлатни (Озарбайжон Республикаси, Белоруссия Республикаси, Грузия, Қозоғистон Республикаси, Қирғизистон Республикаси, Латвия Республикаси, Литва Республикаси, Эстония Республикаси, Молдова Республикаси, Мўғулистон, Россия Федерацияси, Тожикистон Республикаси, Ўзбекистон Республикаси, Украина, Чехия) ўз ичига олади. МТТ ставкалари Вьетнам, КХДР, Мўғулистон ва Хитойга юкларни транзитида қўлланилмайди.

Шунингдек, транзит юкларни Ўзбекистон Республикаси ҳудуди орқали олиб ўтишда, ЕТТ Битимининг ажралмас қисми бўлган ЕТТ ягона транзит тарифи ставкалари бўйича ҳисоб-китоб амалга оширилади. Ҳозирги вақтда ЕТТ шартномаси 17 та давлатни ўз ичига олади (Озарбайжон Республикаси, ЕТТ шартномаси иштирокчиларининг темир йўл

транспорти транзит ҳаракати, улар Хитой, Шимолий Корея, Мўғулистон ва Вьетнамга амалга оширилади).

10.2.3. Ташувларнинг мувозанатланмагани

Темир йўллари янгилаш ва реконструкция қилиш бўйича олиб борилаётган ишлар билан бир қаторда юк ташувларини ташкил этишнинг бутун занжирини мақбуллаштириш бўйича чораларни кўриш лозим. Кўпчилик экспертлар, контейнерлардан кенг фойдаланиш, шунингдек, «ЎТЙ» АЖ инфратузилма объектларини, локомотив паркани ва ҳаракат таркибини модернизациялаш бу масалаларнинг ечими бўлиши мумкинлигини қайд этадилар.

Кўплаб мамлакатлардан импорт контейнер ташувлари мавжуд бўлсада, тегишли экспорт юкларининг йўқлиги туфайли уларни қайта юклаш ҳажми жуда кам. Пахта сингари юкларни экспорт ташувларига келсак, тарифларнинг тузилмаси уларни ёпиқ вагонларда ташиш учун қулай, шу туфайли контейнерларда ташиш тежамли эмас. Бундай юклар одатда франко-порт омбори шартида сотилиб, уларни сотилишни кутиб порт омборларида сақлаш зарурати бор, бунда якуний олувчи маълум эмас ва контейнерни Ўзбекистонда паррон транзит учун юклашнинг имкони йўқ.

Ташувларнинг мувозанатланмагани муаммоси қўшни давлатларда мувозанат йўқлиги билан мураккаблашади. Барча қўшни мамлакатлар контейнерда ташувларга тааллуқли савдо номувозанатлигига эга, бунда бўш контейнерлар ортга, Хитой-Европага жўнатилади ёки денгиз портига қайтиб кетади, бўш контейнерларни ташиш учун махсус тарифлар мавжудлигига қарамасдан, бу ҳолат темир йўл транспортида нархи қиммат олисга ташувни англатади. Шу сабабли контейнер операторлари, хусусан, кема қатнови жамиятлари Ўзбекистонга ташув учун контейнерларни истамасдан беришади, чунки бу уларни бир муддат муомаладан чиқариши мумкин. Шу муносабат билан, ташувларнинг мувозанатланмагани ҳамда назорат қилишнинг қийинлиги биргаликда, кема қатнови жамиятлари одатда Марказий Осиё(дан)га ташувлар учун паррон коносамент таклиф қилмаслигига олиб келади. Айрим кема қатнови жамиятлари одатда молиявий депозит билан тaminланган қайтиб бериш масъулиятини оладиган бошқа транспорт ташкилотларига ўз контейнерларини берадилар. Депозит миқдори ва юкланадиган хавфлар кўпинча кўтариб бўлмайдиган даражада баланд бўлади, шу туфайли контейнерлардан кўпинча юклар тушириб олинади. Ножисмоний тўсиқларга қарамасдан йил мобайнида 70 000 тага яқин контейнер ишланади.

10.2.4. Интермодал экспедиторлик хизматлари

Кўпчилик экспедиторлар бир модаллидир. Кўп сонли темир йўл экспедиторлари мавжуд бўлиб, улар ўртасида контейнер ташувларига хизмат кўрсатувчи иккита асосий ташкилот устунлик қилади. Бундан ташқари, кўпчилиги хорижда алоқаларга эга автомобил экспедиторлари ҳам бўлиб, улар беистисно халқаро автомобил ташувлари билан шуғулланадилар. Муваффақиятли интермодал транспорт учун автомобил ва темир йўл операторлари ўртасида «шериклик» мавжуд бўлиши лозим. Мавжуд бўлмагани туфайли автомобил ва темир йўл экспедиторлари, айниқса, хорижий автомобил компанияларининг мўл эканлигини ҳисобга олиб, рақобатчи ҳисобланадилар: экспедиторлар чекланган танловни таклиф қиладилар.

Нисбатан кам сонли контейнерлар Тошкентда ва Фарғона водийсида жамлангани эътиборга олиб, терминал мослама ва қурилмаларининг йўқлиги интермодал транспортнинг ўсишига тўсқинлик қилмайди. Кўплаб юклаш-тушириш станциялари портал кўприксимон кранлар билан жиҳозланган ёки контейнерларни тушириш-юклашга қодир ҳаракатчан кранлардан фойдаланиш имконига эгадирлар. Интермодал ташувлар ортиб бориши билан

Чукурсой ёки Тошкент-Юк станцияларидаги объектлар сингари анча йирик терминаллар талаб этилади, улар эса бир модалли асосда ишлайди ёхуд логистик марказларнинг бир қисми бўлади. Бундай терминалларни яратиш ва уларни найзадор юкортгичли штабелловчи юклагичлар ва катта айри юклагичлар билан жиҳозлаш нархи қиммат тадбир ҳисобланиб, уларни мавжуд бўлиши учун ишлаб чиқариш миқёсини ўсиши эвазига тежам зарур бўлади. Шундай қилиб, бундай терминалларга бўлган талаб ва таклифни мувозанатлаш муҳимдир.

Ўзбекистон Президентининг 02. 12.2017 йилдаги ПҚ 3422-сонли «2018-2022 йилларда транспорт инфратузилмасини такомиллаштириш ва юк ташишнинг ташқи савдо йўналишларини диверсификация қилиш тўғрисида» ги Қарорига мувофиқ халқароташувларнинг асосий йўналишлари бўйича халқаро мултимодал транспорт-логистика марказлари тармоғини яратиш топширилганди.

Белгиланган вазифаларни бажариш занжирларида «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ, «Ўзтемирйўлконтейнер» АЖ ва «Universal Logistics Services» МЧЖ ҚК ўртасида Чукурсой бекати ишлаб чиқариш майдонида транспорт-логистика хизматларини кўрсатиш бўйича кўшма корхона ташкил этиш тўғрисида» Ўзаро англашув меморандуми имзоланди.

«Universal Logistics Services» МЧЖ ҚК - контейнер вагонлари ва катта ҳажмдаги юкларни ташиш бўйича транспорт-логистика хизматларининг тўлиқ кўламини тақдим этадиган замонавий контейнер терминали ҳисобланади, бугунги кунда компания Ўзбекистон бозорида етакчи ўринни эгаллаб турибди ва логистика хизматлари соҳасида катта тажрибага эга.

Ушбу лойиҳа доирасида Чукурсой темир йўл станциясининг 8,5 гектар майдонидаги юк ташиш майдончаси негизида замонавий контейнер майдончаси, умумий майдони 10 минг квадрат метр «В» синфидаги омбор мажмуаси, техник мақсадлар учун бинолар ва иншоотлар, очиқ автомобил тўхташ жойларини қурилиши, маъмурий- маиший бино реконструкция қилиш режалаштирилган.

Транспорт - логистика марказлари томонидан кўрсатиладиган хизматларнинг асосий турлари темир йўл вагонларини, контейнерларни ва тара-донабай юкларни қайта ишлаш, юклаш-тушириш ишлари, юкларни божхона ва тижорат омборларида сақлаш, шунингдек, юкларни етказиб бериш ҳисобланади.

Ушбу лойиҳани амалга оширишни икки босқичда амалга ошириш режалаштирилган бўлиб, тугаллангандан сўнг терминалнинг қайта ишлаш қувватини йилига 1,2 миллион тоннадан ошириш мумкин бўлади, хизмат кўрсатишнинг максимал тезлиги ва юқори даражасига замонавий механизация воситалари туфайли эришилади.

10.3. Йўловчи ташиш

Маҳаллий йўналишларда йўловчи ташиш бозорининг чекланганлигини ҳисобга олсака автомобил транспортида шаҳарлараро автобуслар ва хусусий автомобиллар ҳисобига рақобат жуда юқори бўлади. Темир йўл транспортининг ташиш хизматлари эса рақобатбардош тарифлар ҳисобига ва янги маршрутлар жорий қилиниши натижасида такомиллашиб боради.

Ҳозирги пайтда Тошкент–Самарқанд–Бухоро ва Тошкент–Самарқанд–Қарши–Шаҳрисабз йўналишларида ҳаракатланувчи тўртта юқори тезликда электрпоездлар қатнови йўлга қўйилган. Ушбу электрпоездлар ҳаво ва автотранспорт ташувларига муносиб рақобат ҳосил қилиб, темир йўлда туристик ташувларни кенгайтириш учун кенг имкониятлар очди.

Бухоро–Мискин ва Урганч–Хива янги темир йўл участкалари қурилиш ишлари якунланиши Тошкент–Самарқанд–Бухоро–Хива йўналишларида тезюзар электрпоездлар

ҳаракатни ташкил қилишга, йўловчи ва туристларнинг Ўзбекистон Республикаси ҳудудининг тарихий жойлари бўйлаб қулай ва тез ҳаракатланишларига имкон берди.

«Шарқ» экспресс поезда ҳақиқий «Шарқ экспресси» га айланди. Ушбу тезювар поезд Ўзбекистоннинг учта: Тошкент, Самарқанд ва Бухоро қадимий шаҳарларини бирлаштиради. 160 км/соат максимал тезлик билан ҳаракатланиши натажасида «Шарқ» поезда икки узоқ манзил (Тошкент - Бухоро, 616 км) орасидаги масофани 6 соат 40 минутда тез ва йўловчиларга қулайлик таъминлаб босиб ўтади.

В соответствии с Комплексом первоочередных мер по дальнейшему развитию и увеличению экспорта туристических услуг на 2020-2022 годы АО «Узбекистон темир йуллари» проводить работу по организации специальных туристических поездов по «Шелковому пути» внутри Республики Узбекистан и международного направления. Для расширения сферы услуг по туризму АО «O'ztemiryo'lyo'lovchi» АО «Узбекистон темир йуллари» ежегодно участвует на международных туристических ярмарках, таких как «ITB» Германия, «FITUR» Испания, «WTM» Великобритания и другие.

Ушбу резерв ва имкониятларни ўрганиш темир йўл йўловчи ташуви мақсадли бозорларининг чегаралирини етарлича аниқ белгилашга имкон бериб, уларни ўзлаштириш эса корхонанинг молиявий ҳолатини анча яхшилашга ёрдам беради.

2019 йила йўловчи айланмаси 4385,2 млн. йўловчи.км ҳажмида ёки 2018 йил ҳисоботига нисбатан 101,3 % га эришилган.

11 жадвал. – Йўловчи ташиши

Кўрсаткичлар	2016 й.	2017й.	2018й.	2019й.	2020й.
Темир йўл транспорти йўловчи айланмаси, млн. йўловчи-км	3933,6	4293,9	4329,8	4385,2	3775
Ўсиш суръати, %	104,7	109,2	100,8	101,3	86,1
Темир йўл транспорти орқали ташилган йўловчилар сони, млн. киши.	20,96	21,6	22,62	23,37	18,35
Ўсиш суръати, %	101,6	103,0	104,8	103,3	78,5

Йўловчи айланмаси ва ташилган йўловчилар сони барқарор ўсиб боришини кўришимиз мумкин, аммо 2020 йилда йўловчи айланмаси 3775 млн.йўл.км ҳажмида кутилмоқда, йўловчи айланмаси ҳажми прогнозини пасайиши COVID-19 коронавирус инфекцияси тарқалиши туфайли карантин чекловлари киритишига боғлиқдир.

Йўловчи айланмаси ташилган йўловчилар сонининг уларни ташишнинг тегишли масофасига кўпайтмаларининг йиғиндиси сифатида куйидаги формула бўйича аниқланади:

$$\sum A * L = A_1 * L_1 + A_2 * L_2 + A_3 * L_3 + \dots + A_n * L_n$$

бу ерда: А – йўловчилар сони, L – йўловчилар ташилган масофа.

2019 йилда эксплуатация ишининг келтирилган ҳажмида йўловчи айланмасининг нисбий вазни 18,5%, эксплуатация харажатларига нисбатан йўловчилар ташиш харажатлари нисбати 23,0% миқдорида назарда тутилган.

11. 2019 ЙИЛ УЧУН КЎРСАТКИЧЛАРНИНГ БАЖАРИЛИШИ ВА 2020 ЙИЛ УЧУН ПРОГНОЗ

11.1. 2020 йилда қўйидаги параметрларга эришилган:

- Даромадлар 8443 млрд сўм ҳажмда кутилмоқда;
- Хизматлар экспорти бўйича йил охиригача прогноз кўрсаткичларни 534,4 млн АҚШ доллари ёки йил прогнозига нисбатан 133,1% га бажариш кутилмоқда.
- Жами қиймати 600,9 млн АҚШ долларига тенг капитал қўйилмаларни ўзлаштириш, шу жумладан
 - ўз маблағлари – 254,05 млн АҚШ доллари,
 - ЎзТТЖ маблағлари – 67,84 млн АҚШ доллари,
 - хорижий инвестициялар – 81,35 млн АҚШ доллари,
 - давлат бюджетининг маблағлари – 89,59 млн АҚШ доллари,
 - тижорат банкларининг кредитлари – 47,03 млн АҚШ доллари,
 - тўғридан-тўғри инвестициялар – 61,04 млн АҚШ доллари.
- ишлаб чиқарилган саноат маҳсулотининг ҳажми 1588,1 млрд сўм ёки солиштирма нархларда аввалги йилнинг ҳисоботига нисбатан 110,3% миқдориди кутилмоқда;
- 1769 та янги иш жойлари, жумладан, янги объектларни қурилиши бўйича 1234 та иш жойи, модернизациялаш ва тиклаш бўйича 535 та иш жойи ташкил қилинган;
- Маҳаллийлаштириш дастури бўйича (58 та лойиҳа) 160,7 млрд сўм ёки прогнозга нисбатан 100% маблағ ўзлаштирилади.

11.2. 2020 йилга асосий вазифалар:

№ т/р	Номи	Ҳажми	2019 йилга ўсиш суръати, %
1	Юк жўнатиш, млн. тонна	71,06	101,3
2	Юк ташиш, млн. тонна	98,0	103,7
	шу жумладан экспорт юк ташиш, млн.тонна	10,0	114,0
	транзит юк ташиш, млн. тонна	9,0	128,0
3	Товарлар ва хизматлар экспортини амалга ошириш, млн. долл.	590,0	110,4
4	Янги иш ўринлари яратиш, дона	2652	132,0
5	Капитал маблағларни ўзлаштириш, млн. долл.	494,85	
6	Саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш, млрд. сум	1685	106,3
7	Маҳсулотлар, моллар ва эҳтиёт қисмларни ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш, млрд. сум	208,3	119,8

- Дебитор ва кредитор қарздорликни мониторинг қилиш ва сундиришнинг тегишли чораларини қўриш бўйича ишчи комиссия ишини юритиш ҳамда дебитор, жумладан, муддатидан ўтган қарздорликни қисқартиришга қаратилган чора-тадбирларнинг комплекс режасини ишлаб чиқиш.

- ISO стандартлари талабларига мувофиқ сифат менежменти тизимини жорий қилишни давом эттириш ва доимий яхшилаб бориш.

- 2020 йилнинг биринчи июлига қадар 2019 йилдаги иш яқунлари бўйича акциядорларнинг ҳисобот умумий йиғилишини ўтказиш, шунингдек, соф фойдани, жумладан, дивидендларни тўлашга ҳам тақсимлаш масаласини кўриб чиқиш;

2020 йилда темир йўл соҳасини ривожлантириш дастури доирасида кейинчалик ривожлантиришнинг қуйидаги йўналишлари бўйича темир йўл транспортини ривожлантириш ва модернизациялаш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш назарда тутилмоқда:

Темир йўл инфратузилмаси:

- Поп-Кўқон-Андижон участкасини электрлаштириб Ангрэн-Поп электрлаштирилган темир йўл линиясини қуриш;
- Бухоро–Ургенч–Хива темир йўл линиясини электрлаштириш;
- Мароқанд- Навоий темир йўл участкасининг 135,0 км ни электрлаштириш;
- Поп-Наманган-Андижон темир йўл линиясининг 145,1 км ни электрлаштириш;
- 180 км темир йўлларни тиклаш, 100 тадан комплект стрелкали ўтказгичлар ва ўтказма брусларни алмаштириш;
- Андижон –Савай – Хонобод темир йўл линиясини модернизациялаш.

Ҳаракат таркиби:

- «Ўзтемирйўлмаштамир» УК да 35 дона локомотивларни хизмат муддатини узайтириб модернизациялаш ва тиклаш;
- «Қуёв-механика заводи» ШК ва «Андижон-механика заводи» ШК базаларида 1500 та юк вагонини ишлаб чиқариш;
- 1445 та юк вагонини хизмат муддатини узайтириб тиклаш ва модернизациялаш;
- «Тошкент йўловчи вагонларни қуриш ва тамирлаш заводи» АЖ да 30 та йўловчи вагонларни ишлаб чиқариш;
- 12 дона маневр локомотивларини харид қилиб паркани янгилаш.
- 12 дона локомотивларини харид қилиб паркани янгилаш.

Темир йўлда поездлар ҳаракати хавфсизлигини ошириш:

- авариявий вазиятларни бартараф қилиш ва поездлар ҳаракати хавфсизлигини ошириш бўйича тадбирларни амалга ошириш тизимини такомиллаштириш;
- темир йўлларни поездлар ҳаракати хавфсизлигини таминлашнинг техникавий воситалари билан янада таминлаш, поездлар ҳаракатини бошқаришнинг автоматлаштирилган тизимларини жорий қилиш;
- темир йўл транспорти авария-тиклаш хўжалигининг техникавий воситаларини модернизациялаш;

12. МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЯСИ

12.1. ЮК ТАШУВЛАРИНИНГ МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЯСИ

«ЎТЙ» АЖ нинг 2019 йилга мўлжалланган маркетинг стратегияси қуйидаги йўналишлар бўйича белгиланган:

- Ихтисослаштирилган халқаро транспорт терминалларини яратиш, мақбул тариф сиёсатини қўллаш йўли билан Ўзбекистон Республикаси темир йўлларига транзит юклар оқимини жалб қилиш. Юкларни экспорт, импорт ва транзит ташувлари бўйича тизимли таҳлил юритиш.

- Республикада Навоий шаҳридаги аэропорт базасида тузилган халқаро интермодал логистика маркази ва эркин индустриал иқтисодий зона (СИЭЗ) фаолияти билан боғлиқ темир йўл ташувларини ривожлантириш бўйича ишлаш.

- Мўлжалланаётган транспорт хизматлари тўғрисида ахборот воситаси, темир йўл маркетинг коммуникация сиёсатининг таркибий қисми сифатида транспортда реклама. Транспортнинг барча турлари ўртасида рақобат шарт-шароитида транспортда фаол реклама фаолиятини юртиш зарурлиги шубҳасиз. Транспорт хизматларининг янги турлари, юк эгалари ва юқори тезликдаги ҳаракат йўловчиларига фирмали хизмат кўрсатиш, транзит транспорт йўлакларини, айрим фойдаланувчилар учун имтиёз ва чегирмалар, юкларни «эшикдан эшиккача» етказиб бериш, қулай шаҳаратрофида қатновчи электропоездлар, вокзаллар ва поездлардаги сервис хизматлари ва ш.к. саводли, тез англандиган ва ўзига хос рекламани талаб қилади.

- Юк ташувлари маркетинги масалалари бўйича халқаро тажрибани амалиётда қўллаш, шунингдек, Trans Uzbekistan, Trans Kazakhstan, Trans Russia ва б. халқаро кўргазмаларида иштирок этиш.

- Рақобатни ривожлантириш, тадбиркорлик объектларини айрим хизматларни амалга оширишга етишини тامينлаш бўйича чора-тадбирларни амалга ошириш. Бунда жамият Ўзбекистон Республикасининг 14.12.2010 йилдаги «Табиий монополиялар тўғрисида» ги Қонунининг 4-моддасига киритилган ўзгартиришларга таянади, бунда темир йўл соҳасида табиий монополиялар субъектларининг фаолиятини давлат тарафидан тартибга солиниши темир йўллар инфратузилмасидан фойдаланишни ҳисобга олиб белгиланиши назарда тутилган.

- Вагонларни юклаш ва тушириш мудатларини қисқартириш, маршрутли жўнатмалар механизмини жорий қилиш.

12.2. ЙЎЛОВЧИ ТАШУВЛАРИНИНГ МАРКЕТИНГ СТРАТЕГИЯСИ

Йўловчи ташувларининг маркетинги аҳолининг транспорт эҳтиёжларини тўла ва самарали қондиришга қаратилган бошқарув тизимидан иборат.

- Йўловчи айланмасини ошириш учун 2019 йилнинг июл ойидан бошлаб тест режимида электрон сафар хужжатларини сотиш жорий қилинди ҳамда 2019 йилнинг сентябридан бошлаб янги платформада яратилган <http://e-ticket.railway.uz/> портали орқали ёки «ЎзТЙ чипталар» мобил иловаси орқали сафар хужжатларини электрон сотишнинг янги тизими доимий режимда ишга туширилди. Сотиладиган электрон сафар хужжатларининг умумий миқдордаги нисбий улуши 2% дан 30% гача ортиши кутилмоқда,

- Йўловчиларга йўлда кетиш чоғида ва вокзалларда кўрсатиладиган хизматларни яхшилаш ва кенгайтириш. Қарши, Термиз, Жиззах, Урганч, Гулистон вокзалларида қулайлиги оширилган залларда сервис хизматларини кенгайтириш.

- Поездларда йўловчиларга хизмат кўрсатишнинг сифати ва маданиятини, жумладан, қулайликни тامينланишини ошириш. Йўловчи ташувларининг рақобатбардошлигини, йўловчиларга хизмат кўрсатишнинг сифати ва маданиятини ошириш мақсадида 2020 йилда 55 та янги йўловчи вағони сотиб олинади.

- Жамиятнинг «Эспресс-3» АБТ тизими орқали халқаро йўналишлар, шу жумладан олис хориж мамлакатларига ташув хужжатларини сотилишини жорий қилиш.

- Хорижий мамлакатлар мисолида 2020 йилдан бошлаб давлатлараро ва маҳаллий йўналишларда поезднинг жўнаш санасидан 60 сутка аввал сафар хужжатларини аввалдан сотиш реаллаштирилмоқда.

- Ўзбекистон Республикаси аҳолиси, норезидентари, шунингдек, Ўзбекистон Республикасининг маданий мероси ва тарихий ёдгорликлари билан танишишни истовчи туристларнинг эҳтиёжларини маркетинг тадқиқ этиш натижаларига мувофиқ туристик ташувларни ривожлантириш.

- Ўтказилган маркетинг тадқиқлотлари асосида давлатлараро ва маҳаллий йўналишларда қатновчи поездларга сафар ҳужжати қийматининг 55% гача ўзгарувчан чегирмалар тизими қўлланмоқда.

13. МАҚСАДЛИ БОЗОРЛАР

13.1. МАҚСАДЛИ ИСТЕЪМОЛЧИЛАР

Республикада «Ўзбекнефтегаз» МХК, «Ўзқурилишматериаллари» АЖ, «Ўзбекэнерго» АЖ, «Ўзкимёсаноат» АЖ, «Ўздонмахсулот» АК, «Ўзметкомбинат» АЖ, «ОКМК» АЖ, «НКМК» ДК, «Ўзбекозиқовқатхолдинг» ХК ва бошқалар энг йирик юк жўнатувчилар ҳисобланади.

Юкларни темир йўл транспортида ташиш цистерналар, полувагонлар, ёпик ва бошқа турдаги вагонларда амалга оширилади.

Нафақат универсал вагонларда жамлама юклар жўнатилиши, балки очик ҳаракат таркибида турли қопламасдан ташиладиган, шунингдек, ногабарит ва хавфли юклар ҳам жўнатилиши мумкин.

Жамиятнинг транспорт-экспедицион хизматлари республика бўйлаб, шунингдек, МДХ, Европа ва Осиё мамлакатларига ҳам юкларни темир йўлда ташувини ташкил қилишга имкон беради.

Хизматлар комплекси ўз таркибига қуйидагиларни олади:

- ҳаракат таркибини тақдим этиш ва юклашга бериш;
- ҳаракат таркибида юкларни маҳкамлаш/ечиш бўйича хизматлар;
- транспорт ҳужжатларини расмийлаштириш;
- айрим юкларни бутун йўл бўйлаб кўриклаш;
- хавфли ва мураккаб юкларни етказиб беришни ташкиллаштириш;
- бошқа қўшимча хизматларни кўрсатиш.

2020 йилда жамият энг кўп юк ташиладиган йўналишлар бўйича ташувлар ҳажми оширилишини таминлаши зарур:

- Афғонистонга борувчи узунлиги 882км ли Келес-Ғалаба йўналиши.
- Тожикистонга борувчи узунлиги 220 км Келес-Бекобод йўналиши.
- Тожикистонга борувчи узунлиги 231 км Болдир –Қудукли йўналиши.

13.2. НАРХ ҲОСИЛ ҚИЛИШ

13.2.1. Юк ташувларининг тариф сиёсати

Темир йўлларда ташиш хизматлари ушбу хизматларга бўлган нархларни давлат тарафидан тартибга солинадиган табиий монополияларнинг давлат реестрига киритилган. Мамлакат ички йўналишларида темир йўл ташувларининг тарифлари 10-01 Прейскуранти бўйича ҳисоб-китоб қилиниб, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги билан келишилади. Темир йўл транспортидаги тарифлар юк, йўловчи, багаж ва юк-багадни ташиш учун ундириладиган тўловлардан иборат.

Халқаро йўналишларда юкларни ташиш тарифлари эса МДХга аъзо давлатларнинг темир йўлларда Тариф сиёсатига мувофиқ ҳисоб-китоб қилинади. «ЎТЙ» АЖ бўйлаб юкларни транзит ва экспорт-импорт йўналишларда ташишда идоралараро тусга эга халқаро шартнома ҳисобланган Ўзбекистон Республикаси темир йўллари Тариф сиёсатининг

ставкалари қўлланади. Ташув тўловлари жамият даромадларининг асосий манбаи ҳисобланади.

Тариф сиёсати келишилган тариф сиёсатини шакллантиришнинг ва қўллашнинг асосий тамойиллари ва Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигига иштирокчи давлатларнинг темир йўл транспортида келишилган тариф сиёсатини белгилаш Концепциясига мувофиқ ишлаб чиқилган.

13.2.2. Йўловчи ташувларининг тариф сиёсати.

Йўловчи ташиш тарифлари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 сентябрдаги “Валюта сиёсатини либераллаштириш бўйича биринчи навбатдаги чоратadbирлар тўғрисидаги” ПФ-5177-сон Фармонида мувофиқ, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 13.02.2019 йилдаги 05/1-4774-сонли топшириғига кўра 2019 йил 1 мартдан бошлаб маҳаллий йўналишда йўловчи ташиш тарифлари миллий валютада ҳисоб-китоб қилинади. Йўловчи ташувларининг тўғри (халқаро) йўналишдаги тарифлари швейцария франкида ҳисоб-китоб қилинган. Йўловчи ташувларининг (бир тарафга) солиштирма нархлари 12-жадвалда келтирилган.

12 жадвал - Йўловчи ташиш нархларининг қиёсий жадвали

№	Йўналиш	Авиа	т/й куп	т/й плацкарт	т/й СВ
1	Тошкент-Остона	1 369 000	1 125 294	785 479	
2	Тошкент-Москва	2 382 804	2 649 430	1 655 100	
3	Тошкент-Саратов		1 696 805	1 095 037	
4	Ташкент-Уфа	2 251 469	1 606 970	1 067 660	
5	Тошкент-Челябинск		1 770 227	1 052 446	
6	Тошкент-Новосибирск	2 364 042	1 857 540	1 233 010	
7	Тошкент-Екатеринбург	2 401 567	2 554 890	1 638 670	
8	Тошкент-Андижон	318 958	91 560	63 930	
9	Тошкент-Самарқанд	281 434	Тезюрар «Афросиёб» поезда		
			142 000	105 000	204 000
			Йўловчи		
10	Тошкент-Қарши	337 720	116 880	79 730	
11	Тошкент-Термиз	375 245	173 130	120 880	
12	Тошкент-Бухоро	318 958	131 040	88 630	
13	Тошкент-Урганч	450 294	199 600	137 870	
14	Тошкент-Нукус	460000	175 765	119 162	

*изоҳ: нархлар 01.11.2019 йил санасига берилган

14. РЕКЛАМА СТРАТЕГИЯСИ

14.1. Ривожлантириш стратегияси

Рекламани ривожлантириш учун «ЎТЙ» АЖ мақсадли бозорни ўрганади, оммавий ахборот воситалари ва интернетдаги чоп қилинган материалларни таҳлил қилади.

«ЎТЙ» АЖ веб-сайтидаги ахборот мунтазам равишда янгиланиб туради.

Жамият мутахассисларининг тарафидан энг йирик минтақавий ихтисослашган кўргазмаларга ташрифи ташкиллаштирилади.

Жамиятнинг асосий мижозлари ва экспедиторлари билан учрашувлар ўтказилади.

14.2. Рекламани ривожлантириш воситалари.

2020 йилда «ЎТЙ» АЖ да жамият корхоналари тарафидан кўрсатиладиган хизматлар ва уларнинг маҳсулотларини реклама қилиш бўйича иш давом эттирилади, шунингдек, ОАВ ва телевидениеда реклама буклетлари, видеороликлар ва бошқа ахборот нашрларини чиқариш амалга оширилади.

Юк ташувлари маркетинги масалалари бўйича халқаро тажрибани ўрганиш ва амалиётда қўллаш, шунингдек, халқаро конференциялар, семинарлар, давра столлари, мажлислар ва кўргазмаларда иштирок этиш.

15. ЖАМИЯТНИ БОШҚАРИШ ТУЗИЛМАСИ

Мустақиллик йилларида темир йўл транспорти соҳасида қатор ҳукумат қарорлари қабул қилинди:

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 07.11.1994 йилдаги ПФ-982-сонли фармони билан Ўрта Осиё темир йўли базасида «Ўзбекистон темир йўллари» Давлат-акциядорлик компанияси ташкил қилинди;

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2001 йил 2 мартдаги ПФ-2815-сонли «Темир йўл транспорти монополиядан чиқариш ва акциялаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» Фармони билан «Ўзбекистон темир йўллари» Давлат-акциядорлик компанияси очик акциядорлик жамияти (ОАЖ) сифатида қайта тузилди.

- «Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида» ги Қонуннинг 58-моддасига мувофиқ жамиятнинг ҳуқуқий ҳолати акциядорлик жамияти мақомига эга бўлди - «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 24.04.2015 йилдаги ПФ-4720-сонли Фармонининг ижроси, шунингдек, жамиятни корпоратив бошқаришнинг тизимини тубдан такомиллаштириш бўйича чора-тадбирлар дастури бўйича ягона акциядорнинг вакили - «ЎТЙ» АЖ да давлатнинг ишончли вакили сифатида «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ ташкилий тузилмаси тасдиқланган ва унинг таркибига қуйидагилар кирган:

– 15 та унитар корхона, шу жумладан: 6 та минтақавий темир йўл узели (Тошкент, Қўқон, Бухоро, Қўнғирот, Қарши, Термиз), «Ўзтемирйўлмаштамир», «Ўзбектемирйўлэкспедиция», «Кўприкқурилиш Трести», «Ўзтемирйўлқурилишмонтаж», «406-ихтисослашган қурилиш-монтаж поезда», «14-рельс пайвандлаш поезда», «1-Энергомонтаж поезда», «Экскаваторлар ва занжирли техникани тамирлаш заводи» ва ««Сардоба» Агросаноат комплекси».

– 8 та акциядорлик жамияти, шу жумладан: «Ўзтемир йўлйўловчи», «Toshkent yo'lovchi vagonlarni qurish va ta'mirlash zavodi», «Йўлрефтранс», «Ўзтемирйўлконтейнер», «O'zvagonta'mir», «Гранит», «Тошкент механика заводи» ва «Эйвалекмахсистемирбетон».

Бундан ташқари, «ЎТЙ» АЖ таркибига шунингдек, ижтимоий инфратузилманинг 33 та муассасаси ҳам киради.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Тошкент метрополитени фаолиятини янада ривожлантириш ва самарадорлигини оширишга доир чора-тадбирлар тўғрисида» 2016

йил 21 октябрдаги ПП-2638-сонли [қарорига](#) ва «ЎТЙ» АЖ бошқаруви раисининг 2016 йил 28 октябрдаги 448-Н-сонли «Ўзбекистон Республикаси Президентининг 21.10.2016 йилдаги ПҚ-2638-сонли Қарорини бажариш тўғрисида»ги буйруғига мувофиқ «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ тузилмасига «Тошкент метрополитени» УК киритилди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 08.11.2017 йилдаги ПҚ-3380-сонли «Ўзбеккўмир» АЖ ва «Шарғункўмир» АЖни «ЎТЙ» АЖ таркибига ўтказиш ва кўмир саноати корхоналарини молиявий соғломлаштириш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида «ги қарори ва буйруғига мувофиқ «ЎТЙ» АЖ бошқаруви раисининг 2017 йил 15 ноябрдаги 100-Н-сонли Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарорини бажариш тўғрисидаги қарори билан «ЎТЙ» АЖ таркибига «Ўзбеккўмир» АЖ ва «Шарғункўмир» киритилди.

1-иловада «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ ижроия аппаратининг амалдаги тузилмаси акс эттирилган.

15.1. Корпоратив бошқарув

«Ўзбекистон темир йўллари» акциядорлик жамиятининг ягона акциядори бўлиб Ўзбекистон Республикаси Ўзбекистон Республикаси Давлат активларини бошқариш агентлиги маркази ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 24.07.2006 йилдаги ПҚ-474-сонли «Давлат активларига эга айрим йирик акциядорлик компаниялари кенгашларининг таркибларини тасдиқлаш тўғрисида» ги Қарорига мувофиқ Жамият кенгаши бошқарув органи ҳисобланади, у Акциядорларнинг умумий йиғилиши ва Кузатув кенгашининг вазифаларини бажаради. Жамият кенгаши вазирлик ва идораларнинг ваколатли вакиларидан ташкил топган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Бош вазири тарафилан бошқарилади. Компания бошқаруви жамиятнинг ижроия бошқарув органи ҳисобланади.

«Ўзбекистон темир йўллари» АЖ акциядорлик жамиятларининг акциядори (таъсисчиси) ҳисобланади. Инвестициялар жалб этилишини фаоллаштириш, акциядорлик жамиятларида корпоратив бошқарув тизимини такомиллаштириш ва акциядорнинг ҳуқуқлари ҳимояланишини тaminлаш мақсадида «ЎТЙ» АЖ кузатув кенгашлари таркибига ва ижроия органларига жамиятнинг малакали вакилларини тавсия қилади. Жамият бошқаруви раиси тарафидан жамият манфаатларини жамият устав фондидаги улуши бўйича ифодалаш ҳуқуқига ишончнома беради.

Жамиятнинг ўзида ҳамда жамият акция ёки улушга эга хўжалик жамиятларида корпоратив бошқарув тизими доимо такомиллашиб бормоқда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 28.07.2015 йилдаги 207-сонли Қарорини ижроси бўйича «ЎТЙ» АЖ да жамият фаолияти самарадорлигининг 5 ва 6-иловаларда акс эттирилган энг муҳим кўрсаткичлари ишлаб чиқилган.

Ҳар йили хўжалик жамиятларининг йиллик йиғилишларида йиллик бизнес-режаларнинг бажарилиши, хўжалик жамиятларида йиллик йиғилишларнинг ўтказилиши устидан доимий мониторинг юритилади. 1 декабр санасига қадар кузатув кенгашларининг мажлисларида кўриб чиқиш учун кейинги йилга мўлжалланган бизнес-режа лойиҳаси тақдим этилиб, бизнес-режани бажарилиши бўйича ижроия органи фаолиятига ҳолисона баҳо берилади.

Хўжалик жамиятлари кузатув кенгашларининг мажлисларида ҳар чоракда ушбу жамиятларни ички аудит хизматларининг ҳисоботлари тингланади. «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ ҳар чоракда ички аудит хизматига «ЎТЙ» АЖ Жамият кенгашига ҳисоботларни тақдим қилади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 29.06.2018 йилдаги ПФ-5468-сонли «Ўзбекистон Республикасининг солиқ сиёсатини такомиллаштириш концепцияси тўғрисида» ги Фармонида мувофиқ «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ да дивиденд сиёсати қисмида 2020 йилга мўлжалланган молиявий таҳлилда қонунчиликка мувофиқ соф фойдадан дивидендларни сўзсиз ҳисоблаш назарда тутилган.

15.2. Кадрлар сиёсати

«УТЙ» ОАЖ барча даражадаги кадрларни тайёрлаш тизимига эга: ўрта ва олий махсус маълумотли, оммавий ишчи касбларга эга мутахассисларни. Жамият таркибида институт ва 3 та коллеж мавжуд.

Жамиятнинг кадрлар сиёсати бўйича вазифалари қуйидагилардан иборат:

- жамият бўлинмаларининг мутахассисларга бўлган эҳтиёжини таҳлил қилиш, жамият таркибий бўлинмаларида топширилган иш ҳажми ва тасдиқланган штатлар жадвалиги мувофиқ ходимлар сонини тартибга солиш бўйича масалаларни ҳал қилиш, шунингдек, ходимларни қабул қилиш ва кўчириш бўйича сонини таҳлил қилиш;

- поездлар ҳаракатининг, меҳнатнинг хавфсизлигини ва ташилаётган юкларнинг бутлилигини сақлаш мақсадида талаб этилаётган ихтисослик ва малакага мувофиқ жамият бошқарма ва бўлинмаларга мутахассислар танловини амалга ошириш;

- темир йўл транспорти соҳасида таълим ва ўқитишга нисбатан Давлат дастурида назарда тутилган мўлжалланган чораларга мувофиқ мақсадга йўналтирилган иш олиб бориш;

- жамият бўлинмаларида юксак малакали ишчи ва мутахассисларнинг илғор тажрибасини сақлаб қолиш ва оммалаштириш, касбнинг турли нозик тафсилотлари, кўникмаларига ўргатиш, жамият турғун анъаналарини сақлаб қолиш ва ёшларга бериш, жамиятнинг узлуксиз иши ва жамият бўлинмаларида кадрларнинг бир маромда алмашилишини тامينлаш мақсадида тор ихтисосликдаги кадрларни тайёрлашда «устоз-шогирд» усуллари қўллаш.

- оммавий касб кадрларини қўнимсизлиги ва алмашиши, меҳнат интизоми ҳолатини ўрганиш ва таҳлил қилиш. Давлат бандлик сиёсатини олиб боришга кўмаклашиш.

- жамиятда кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш йўли билан кадрлар потенциалини сифатли шакллантириш ва ишлатишга йўналтирилган кадрларни бошқариш ва улар билан тامينлашнинг самарали тизимини яратиш.

- аппаратни, йўл тасарруфидаги таркибий бўлинма, корхона ва муассасаларни ташаббускор, юксак малакали мутахассислар билан бутлаш.

- Ўзбекистон Республикаси Президенти девони номенклатураси ва Жамият кенгашидаги раҳбар лавозимларни ўрнини тўлдириш учун амалий резервларни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш.

13 жадвал. Меҳнат унумдорлиги кўрсаткичлари

Кўрсаткичлар	Ўлчов бирлиги	2019 й.	2020 йилга прогноз
Келтирилган иш*	млн тн – км	32171,6	32830
Ходимлар сони	киши	37500	37600
Меҳнат унумдорлиги	минг тн-км /	858	873

	киши сонига		
--	-------------	--	--

* - келтирилган иш – юк айланмаси ва иккикаррали йўловчи айланмасининг йиғиндисига тенг шартли иш ҳажми.

14-жадвал. Жамият ходимлари сони

Жамият тарафидан бошқарув ходимлари сонини мақбуллаштириш бўйича тадбирлар амалга оширилмоқда.

Бўлинма номи	2018 й.	2019 йил учун кутилаётган	2020 йилга прогноз
Марказий аппарат	93	93	94
Локомотивлардан фойдаланиш бошқармаси	7 587	7 611	7 620
Электр таминоти бошқармаси	2 772	2 910	2 950
Сигнализация ва алоқа бошқармаси	3 161	3 181	3 200
Йўл хўжалиги бошқармаси	8 962	9 475	9 500
Вагон хўжалиги бошқармаси	4 076	4 095	4 100
Ташувларни ташкил қилиш бошқармаси	5 387	5 455	5 600
Юк ва тижорат ишлари бошқармаси	1765	1 805	1 850
«Темирйўл ёнилғи таъминоти» бошқармаси	1 624	2 011	2 020
Бошқалар	9 334	10 071	10 100
Жами – асосий фаолият	44761	46 707	47 034
Саноат корхоналари, пудрат ташкилотлар, ижтимоий соҳа	6 869	7 402	7 400
Тошкент метрополитени УК	3070	3205	3500
«Ўзбекқўмир» АЖ	5977	5887	5880
«Шарқунқўмир» АЖ	490	518	520
Жами жамият бўйича	85768	89285	89500

15.3. Ижтимоий соҳа

Темир йўл транспортининг барқарор иши ва уни ходимларининг фаровонлиги кўп жиҳатдан бир-бирига боғлиқ ва шу туфайли компания ходимларни турмуш даражаси ва ижтимоий ҳимояланганлигини ошириш мақсадида доимий равишда ходимларни сифатли тиббий хизматлар билан таъминлаш бўйича чоралар кўрмоқда.

Жамият ходимлари бепул тиббий хизмат билан таъминланган. Жамият тузилмасида жамият маблағлари ҳисобига таъминланадиган институт, 3 та коллеж ва 16 та тиббий муассаса, санаторий-профилакторий, 9 та санитария –эпидемиология марказлари мавжуд.

Ижтимоий соҳани ривожлантиришга жамият 2019 йилда 226 млрд сўм йўналтирди, 2020 йилда 334 млрд сўм, яъни 2019 йилнинг ҳисоботида нисбатан 125,5% йўналтирилади,

жумладан, соғликни сақлаш объектларига 230 млрд сўм, ўқув юртларига 104 млрд сўм йўналтирилади.

Соғликни сақлаш тизими жамият ходимларига малакали тиббий ёрдам ва профилактикани таминлашга мўлжалланган.

16. ИНВЕСТИЦИЯ ДАСТУРИ

"Ўзбекистон темир йўллари" АЖнинг 2020 йилга мўлжалланган инвестиция дастури қуйидаги тамойиллар ва сиёсатларга мувофиқ ишлаб чиқилган:

Капитал қўйилмаларнинг умумий миқдори "Ўзбекистон темир йўллари" АЖ молиялаштириш манбалари ва молиявий ресурслари мавжудлигини ҳисобга олади.

Инвестициялар узлуксиз ишлашни таъминлаш, фаолиятни такомиллаштириш ва "Ўзбекистон темир йўллари" АЖ рентабеллигини оширишга қаратилган.

Режалаштирилган инвестициялар техник, молиявий ва иқтисодий асосланиши лозим, шунда ҳар бир лойиҳа молиявий харажатларини қоплайди ва иқтисодий қайтим келтиради.

Режалаштирилган давр учун умумий капитал харажатлар 494,85 млн. АҚШ долларини ташкил этади.

Йирик маблағларини «Пап-Наманган-Анджон темир йўл участкасини электрлаштириш», Тошкент шаҳрида ер усти халқа метро линиясини қуриш, лойиҳа қувватини йилига 900 минг тоннагача тошқўмирга етказган ҳолда "Шарғункўмир" АЖни модернизация қилишга йўналтириш режалаштирилмоқда.

16-жадвал. 2020 йил учун лойиҳаларга бўлинган инвестициялар

Лойиҳа	Инвестиция миқдори (Экв. млн. АҚШ доллари)	Умумий қийматдан фоиз, %
Янги қурилиш	97,9	20
Модернизациялаш ва реконструкциялаш	122,7	25
Бошқа йўналишлар	274,3	55
Жами	494,85	100

2020 йилга мўлжалланган инвестиция лойиҳаларини молиялаштириш, 17-жадвалда кўрсатилгандек, биринчи навбатда жамиятнинг ўз маблағлари ҳисобига амалга оширилади.

17-жадвал. Инвестициялар манбаси

Молиялаштириш манбаси	Қўйилма миқдори (млн сўм)	Қўйилма миқдори (Экв. млн. АҚШ доллари)	Умумий қийматдан фоиз, %
Жамият маблағлари	2 080 470	198,14	40
ЎзТТЖ кредитлари		61,00	12
Халқаро манбалар		118,08	24

2020 йил учун Бизнес режа

давлат бюджети маблағлари	429 975	40,95	8
Тижорат банк кредитлари	210 000	20,00	4
Тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар		56,68	12
Жами		494,85	100

2020 йил учун Бизнес режа

«УТЙ» АЖнинг 2020 йилга мўлжалланган инвестиция дастури

№ т/р	Ташаббускорлар ва лойиҳаларнинг номи	Лойиҳа куввати	Амалга ошириш муддати	хорижий хамкор/ кредитор	Лойиҳанинг умумий қиймати	01.01.2020 йилга қўйилган қолдиқ.	2020 йилга мўлжалланган ривожланиш прогнози (млн сўм)	2020 йилги ривожланиш прогнози (миллион АҚШ долларига экв. Курс = 10,500 сўм (бирламчи)	Прогнозга киритиш учун асос
	«Ўзбекистон темир йўллари» АЖ							494.85	
	ўз маблағлари						2 080 470	198.14	
	ЎзРТФ							61.00	
	тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар							56.68	
	хорижий инвестициялар п/г							118.08	
	тижорат банкларининг кредитлари						210,000	20.00	
	давлат бюджети						429,975	40.95	
1	Пап-Наманган-Андижон темир йўл участкасини электрлаштириш	145,1 км	2017-2021 йиллар	ОТБ	160.14	48.30		37.82	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 17.10.2017 йилдаги ПП-3336-сонли қарори
	ўз маблағлари				80.14	28.40	239 610	22.82	
	хорижий инвестициялар п/г				80,00	19.90		15.00	

2020 йил учун Бизнес режа

2	Тошкент шаҳрида халқа ерусти метрополитен линияси қурилиши	51,2 км	2017-2021	Эксимбанк (ХХР)	466.13	252.62		70.5	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 05.19.2017 йилдаги ПП-2979-сонли қарори. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 24 майдаги УП-5447-сонли Фармони
	давлат бюджети				316.72	153.2	320,000	30.5	
	ЎзРТФ				88.92	38.92		30,00	

	хорижий инвестициялар п/г				60.49	60.5		10.0	
3	Тошкент метросининг Юнусобод линиясининг иккинчи босқичи қурилиши	2,9 км	2017-2020 йиллар		103.82	2.89		1.90	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 07.11.2016 йилдаги ПП-2653-сонли қарори
	давлат бюджети				51.02	2.89	20000	1.90	
	ЎзРТФ маблағлари				52.80			-	
4	Тошкент метрополитенининг Сирғали линияси қурилиши	7,1 км	2017-2020 йиллар		82.66	26.81		16.71	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2016 йил 29 ноябрдаги ПП-2664-сонли қарори
	давлат бюджети				47.56	15.81	60,000	5.71	
	ЎзРТФ				35.10	11.00		11.00	
5	Мароканд-Навоий темир йўл линиясини электрлаштириш ўз маблағлари	136 км	2020-2022 йиллар		57.1	57.1	76650	7.30	Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари, транспорт вазирининг 15.02.19 йилдаги 05/1-175-сонли топшириғи.
6	Бухоро-Урганч-Хива темир йўл линиясини электрлаштириш	452 км	2020-2024 йиллар	ОТБ, АБИИ	330,15	330,15		1.00	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 27.07.15 йилдаги ПҚ-2376-сонли қарори ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 25.07.16 йилдаги Р-4681-сонли фармойиши
	давлат бюджети				50.20	50.20		-	

2020 йил учун Бизнес режа

	ўз маблағлари				103.99	103.99	10,500	1.00	
	хорижий инвестициялар п/г				175.96	175.96		-	
7	Пап-Қўқон-Андижон участкасини электрлаштириш билан Ангрен-Пап янги электрлаштирилган темир йўл линиясини қуриш	Инфратузилма объектлари	2013-2021 йиллар	МБРР, Хитой Эксимбанк	1,461.14	78.90		0,50	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 18.06.13 йилдаги ПП-1985-сонли, 24.12.13 йилдаги ПП-2096-сонли, 26.06.15 йилдаги ПП-2362-сонли Қарорлари ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 17.09.15 йилдаги 269-сонли қарори.
	давлат бюджети				200.25			-	
	ўз маблағлари				473.40	78.40		-	
	хорижий инвестициялар п/г				545,00	0,50		0,50	
	ЎзРТФ				242.49				
8	Шаҳар атрофидаги поездлар қатновини ташкил қилиш билан Андижон-Савай-Хонобод темир йўл участкасини модернизация қилиш	64 км	2017-2020 йиллар		17.39	2.86		2.86	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 11.09.18 йилдаги Р-5364-сонли фармойиши.
	ўз маблағлари				11.33				
	давлат бюджети				6.06	2.86	30,000	2.86	
9	Лойиҳа қувватини йилига 900 минг тоннагача тошқўмирга етказиб «Шарғунқўмир» АЖни модернизация қилиш	йилига 900 минг тонна тошқўмир	2017-2020 йиллар	Эксимбанк (ХХР)	105.51	24.96		24.96	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 13 июндаги ПП-3054-сонли ва 13.01.2017 даги № ПП-2727-сонли қарорлари.
	ўз маблағлари				11.00	2.38	25000	2.38	
	хорижий инвестициялар				89.78	22.58		22.58	

2020 йил учун Бизнес режа

	п/г								
	тижорат банкларининг кредитлари				4.73				
10	«Ўзбекўмир» АЖнинг маънавий ва жисмоний жиҳатдан эскирган ускуналарини янгилаш (алмаштириш)	эскирган ускуналарни алмаштириш	2017-2022 йиллар		47.80	47.80		-	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 13 июндаги ПП-3054-сонли қарори
	ўз маблағлари				4.20	4.20		-	
	тижорат банкларининг кредитлари				36.10	36.10		-	
	ЎзРТФ				7.50	7.50		-	
11	«Ўзбекўмир» АЖ темир йўл иншоотларини модернизация қилиш	объект	2017-2022 йиллар		44.5	29,80		-	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 13 июндаги ПП-3054-сонли қарори
	тижорат банкларининг кредитлари				19.20	4.50		-	
	ЎзРТФ				25.30	25.30		-	
12	Темир йўл йўлларини тиклаш ўз маблағлари	900 км	2020-2024 йиллар		240,00	240,00	336000	32.00	Транспортни ривожлантириш концепцияси лойиҳаси
13	Локомотивларни тиклаш ўз маблағлари	166 дона локомотив	2020-2024 йиллар		60.20	60.20	133875	12.75	Транспортни ривожлантириш концепцияси лойиҳаси
14	Хизмат муддатини узайтирган ҳолда қайта куриш, юк вагонларини модернизация қилиш ва қайта жиҳозлаш ўз маблағлари	6349 бирлик	2020-2024 йиллар		34,00	34,00	76545	7.29	Транспортни ривожлантириш концепцияси лойиҳаси
15	Юк вагонларини куриш ўз маблағлари	7300 бирлик	2020-2024 йиллар		470.76	470.76	845250	80.50	Транспортни ривожлантириш концепцияси лойиҳаси

2020 йил учун Бизнес режа

16	Енгил автомобилларнинг таркибини янгилаш ўз маблағлари	150 бирлик	2020-2024 йиллар		51.00	51.00	107100	10.20	Транспортни ривожлантириш концепцияси лойиҳаси
17	Компания бўлинмалари учун ускуналар ва технологияларни сотиб олиш ўз маблағлари	ускуналар ва технологиялар	2020-2024 йиллар		32.00	32.00	52,500	5.00	Транспортни ривожлантириш концепцияси лойиҳаси
18	Бойсун кўмир конини йилига 50,0 минг тоннагача кўмир қазиб олишга етказиб ўзлаштириш ўз маблағлари	йилига 50 минг тонна кўмир	2018-2020		5.00	1.00	10500	1.00	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 15.03.18 йилдаги 05/11-99-сонли топшириғи, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 13.05.19 йилдаги Сурхондарё вилоятига ташрифининг 10317-хх-сонли баённомаси
19	Тошкент шаҳрида кўп тармоқли клиниканинг қурилиши тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар	объект	2017-2021 йиллар	«УГМК Холдинг» МЧЖ	150,00	104.94		40,00	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 09.29.17 йилдаги ПҚ-3298-сонли қарори
20	Юқори сифатли спиртли маҳсулот ишлаб чиқаришни ташкил этиш тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар	12,7 миллион дона	2017-2020 йиллар	«Селена» МЧЖ	26.00	3.28		3.28	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 17 сентябрдаги ПП-3263-сонли қарори
21	«Тошкент-Шарқи» аэродроми базасида фуқаролик (ишбилармонлик) авиацияси учун замонавий аэропорт мажмуасини қуриш (1-босқич)	объект	2018-2021		140,00	65,00		40,00	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 30.06.17 йилдаги ПП-3104-сонли ва 01.03.08 йилдаги № ПП-3456-сонли қарорлари
	тижорат банкларининг кредитлари				75.00	20.00	210,000	20.00	

2020 йил учун Бизнес режа

	ЎзРТФ				65,00	45.00		20.00	
22	Тошкент метрополитени учун ҳаракат таркибни сотиб олиш	5 та таркиб	2019-2020		30,00	6.00		6.00	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 04.04.19 йилдаги Р-5463-сонли фармойиши
	ЎзРТФ				6.00				
	хорижий инвестициялар п/г				24,00	6.00		6.00	
23	Метро вагонларини хизмат кўрсатиш муддатини 15 йилга узайтириш билан модернизация қилиш давлат бюджети	84 бирлик	2020-2022 йиллар		34,00	34,00		-	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 03.02.16 йилдаги 24-сонли қарори ва метрополитенни ривожлантириш Концепцияси лойиҳаси
24	Локомотивларни сотиб олиш йўли билан локомотив паркни янгилаш	31 бирлик	2019-2021		181.07	181.07		65.50	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 07.15.19 йилдаги 586-сонли қарори
	ўз маблағлари				11.07	11.07	15750	1.50	
	хорижий инвестициялар п/г				170,00	170,00		64.00	
25	Маневрли локомотивлар паркни янгилаш ўз маблағлари	12 бирлик	2019-2020		14.40	14.40	151200	14.40	Транспортни ривожлантириш концепцияси лойиҳаси
26	"UzXСMG" ҚК МЧЖда маҳаллийлаштириш дастурини кенгайтириш тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар	Ускуналар	2019-2020		5.50	3.40		3.40	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 19.05.17 йилдаги ПП-2982-сонли ва 18.01.18 йилдаги ПП-3481-сонли қарорлари
27	Иккита Talgo-250 тезюар йўловчи электропоездлари ва тўртта эконом-классдаги вагонларни сотиб олиш хорижий инвестициялар	2 та электропоезд ва 4 та эконом-класс вагонлари	2019-2021	FIEM	65 , 00	65,00		Фақатгина 20,3 миллион доллар миқдорида жалб қилиш	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 07.05.19 йилдаги 382-сонли қарори

2020 йил учун Бизнес режа

	п/г								
--	-----	--	--	--	--	--	--	--	--

Бизнес режа

2020 йилга мўлжалланган устувор инвестиция лойиҳалари:

- «Пап-Наманган-Андижон темир йўл участкасини электрлаштириш», уни амалга ошириш энергия ресурсларига эксплуатация қилиш, техник жиҳозларни таъмирлаш ва техник хизмат кўрсатиш харажатларини камайтириш, темир йўлларнинг ўтказувчанлигини оширишга, атроф-муҳитга салбий таъсирини камайтиришга имкон беради.

- «Тошкент шаҳрида метрополитеннинг ҳалқа ерусти линиясини қуриш», уни амалга ошириш Тошкент шаҳрининг йўл ва транспорт инфратузилмасини ривожлантиришга, автотранспорт воситаларида йўловчилар ташувини камайтиришга имкон беради, бу эса пойтахтда экологик вазиятни яхшилайти ва автомобил йўлларидаги тирбандликни камайтиради.

- «Модернизация АО "Шарғункумир" с доведением проектной мощности до 900 тыс. тонн каменного угля в год», реализация которого позволит осваивать до 900 тыс. тонн угля в год и обеспечить растущую потребность страны в каменном угле.

- «Лойиҳа қувватини йилига 900 минг тоннагача тошқўмирга етказиб «Шарғунқўмир» АЖни модернизация қилиш», уни амалга ошириш йилига 900 минг тоннагача қўмир қазиб олишни ўзлаштириш ва мамлакатнинг қўмирга ўсиб бораётган эҳтиёжини қондириш имконини беради.

- темир йўлларни тиклаш, бу поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлайди, эксплуатация харажатларини камайтиради ва кўрсатилаётган хизматларнинг сифатини оширади

- компаниянинг ҳаракат таркибини янгилаш, модернизация қилиш ва тиклаш, эксплуатация харажатларини камайтиришга, поездлар ҳаракати хавфсизлигини таъминлашга ва кўрсатилаётган хизматларнинг сифатини оширишга ҳисса қўшади, ҳаракатланадиган таркибни қуриш, сотиб олиш.

- 2020 йилда 35 та локомотивни, 1445 та юк вагонларини таъмирлаш ва тиклаш, 1500 та юк вагонлари ва 30 та йўловчи вагонларини қуриш, шунингдек 180 км темир йўлларни қайта тиклаш режалаштирилган.

- 2020 йилда 3 та лойиҳани фойдаланишга топшириш кўзда тутилган:

Юқори сифатли спиртли маҳсулот ишлаб чиқаришни ташкил этиш;

Лойиҳа қувватини йилига 900 минг тоннагача тошқўмирга етказиб «Шарғунқўмир» АЖни модернизация қилиш;

Йилига 50,0 минг тоннагача қўмир қазиб чиқариладиган Бойсун тошқўмир конини ўзлаштириш (I босқич).

17. ПУДРАТЧИЛИК ФАОЛИЯТИ

Компаниянинг пудратчилик фаолияти Бош пудратчи билан тузилган шартномалар бўйича қурилиш-монтаж ишларини бажаришдан иборат. Компаниядан Буюртмачи сифатида Капитал қурилиш Дирекцияси иштирок этади, у умумқурилиш (асосий) ишларни бажарувчи пудратчилар билан шартномаларни тузади. Ихтисослашган (бурғулаш-портлатиш ва бошқалар) иш турларини бажариш учун бош пудратчи тегишли субпудратчиларни жалб қилади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 3 майдаги 325-10-сонли «Қароқалпоғистон Республикасида Шўрбулоқ сув омборини қурилишини ташкиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарори ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 26 декабрдаги ПҚ-4081с «Қароқалпоғистон Республикаси ва

Бизнес режа

Хоразм вилоятини сув ресурслари билан таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ ва «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ раҳбариятининг 2018 йил 26 декабрдаги баённома қарори билан «Дўнглик-Бургутли-Мискин» темир йўл участкасини Шўрбулоқ сув омборининг сув босадиган зонасидан чиқариш» лойиҳасини амалга ошириш бўйича қурилиш кетмоқда.

«Ўзбекистон темир йўллари» АЖ раҳбариятининг баённома қарори билан қурилишни икки босқичда амалга ошириш тўғрисида қарор қилинган:

I босқич – Дўнглик разъезди - Турон (Акчука) разъезди участкасида узунлиги 43,6 км бўлган айланма темир йўлни қуриш;

II босқич – Турон (Акчука) разъездидан мавжуд темир йўлнинг Бургутли станцияси - Мискин станцияси перегонининг ПК3520+00 да уланадиган узунлиги 16,5 км бўлган иккинчи темир йўлни қуриш.

Объектни лойиҳалаш ва қуриш масалалари компания раҳбариятининг ишлаб чиқариш мажлисларида кўриб чиқилмоқда, уларни тезкор ҳал қилиш, ишларни моддий-техникавий ва молиявий таъминлаш бўйича амалий чоралар кўрилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 30 июндаги «Тошкент-Шарқий» аэродром базаси асосида замонавий фуқаролик авиацияси аэропорт комплексини қуриш тўғрисида»ги ПҚ-3104 сонли ва 2018 йил 3 январдаги «Тошкент-Шарқий» аэродроми базасида фуқаролик (хизмат) авиацияси замонавий аэропорт мажмуасини қуриш» лойиҳасини амалга оширишни тезлаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-3456 сонли қарорларига мувофиқ «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ ««Тошкент-Шарқий» аэродром базаси асосида замонавий фуқаролик авиацияси аэропорт комплексини қуриш» лойиҳасини амалга оширмоқда.

Бугунги кунга келиб 35,05 минг м³ ҳажмида ўсимлик қатламини олиш ва 33,21 минг м³ ҳажмида тупроқ ишлари, шунингдек, 17,42 минг м³ ҳажмида ГПС дан қатламли кўтармани қуриш бўйича ишлар бажарилди;

- қурилиш участкасидан 1,7 км масофадаги маҳаллий карьердан ГПС ни ташиш амалга оширилмоқда.

«Боинг-787» ва «А-320» самолётларига қўналға ва техникавий хизмат кўрсатиш учун ангар:

- котлованни қазииш ва шағал ётқизиш бўйича ишлар якунланди;

- яхлит қуйма пойдевор ва темир-бетон устунларни қуриш бўйича ишлар якунланди, лойиҳадаги 64 донадан 64 донаси ўрнатилди;

- полсой канал ва маъмурий-маиший комплексда ишлар давом этмоқда.

Иккита «МИ-8» вертолётни тураргоҳи учун ангар:

- котлованни қазииш ва шағал ётқизиш бўйича ишлар якунланди;

- тайёрлов қатламига бетон қуйиш ишлари якунланди;

- яхлит қуйма пойдевор ва темир-бетон устунларни қуриш бўйича ишлар якунланди, лойиҳадаги 24 донадан 24 донаси ўрнатилди;

- участкада зарур техника ва 23 нафар қурувчи ишчи ишламоқда.

Аэродром худудининг ихоталаниши:

- темир-бетон - 6347 м, 898 м бажарилган;

- симтур тўсиқ - 4504 м, 2510 м бажарилган.

Мавжуд 3 қаватли учиш-синов станцияси томида ишлаш якунланди.

Ҳаво ҳаракатини бошқариш ХХБ) биносида котлован қазииш якунланди;

Биринчи ва ҳукумат шахсларига хизмат кўрсатиш биноси (ЗООД) (Терминал 1)

«В&А Contractors S.A.» (Швейцария) хорижий компанияси томонидан котлованни қазииш ва шағал ётқизиш бўйича ишлар якунланди, бетон қуйиш ишлари амалга оширилмоқда;

Бизнес режа

Ўтказиш қуввати соатига 100 нафар йўловчи бўлган ишбилармон доираларга хизмат кўрсатиш биноси (Терминал 2) бўйича котлованни қазиш ишлари якунланди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 19.05.17 йилдаги ПҚ-2979-сонли «Тошкент шаҳрида электрлаштирилган икки йўллик халқа темир йўлини қуриш» лойиҳасини амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида»ги Қарорига мувофиқ лойиҳанинг дастлабки техникавий-иктисодий ҳисоби (ПТЭР) ишлаб чиқилмоқда.

2017-2021 қурилиш даври деб қабул қилинган. Лойиҳа билан қунига 150,0 минг нафар йўловчини ташиш мўлжалланган, бунинг учун икки йўллик темир йўлда қарама-қарши йўналишларда халқа режимида ўртача 10 минутлик ҳаракат оралиғида 10 тагача электропоезд ҳаракатланади. Ҳаракат таркибини тўлиқ юкламаси амалга оширилганда ташкил этилган ҳаракат режими қунига 500,0 минг нафаргача йўловчини ташишга қодир бўлади.

Республика раҳабриятининг топшириғи билан мавжуд бино ва иншоотларни оммавий бузилишини олдини олиш, Тошкент шаҳрининг транспорт-коммуникация инфратузилмасини самарали жойлаштириш учун эстакада туридаги ерусти метрополитен линиясини қуриш мақбул деб топилди.

Метрополитеннинг лойиҳаланаётган халқа линияси Яшнобод, Бектемир, Миробод, Сергели, Яккасарой, Чилонзор, Учтепа, Шайхонтоҳур, Олмазар, Юнусобод, Мирзо-Улўғбек туманлари ҳудудидан ўтади.

1-бекатда ва ТПП объектларида котлованларни қазиш, пойдевор, ғишт қалаш, плита бостириш ишлари якунланди, брусчатка плита ётқизиш ва ҳудудни бодонлаштириш ишлари кетмоқда.

Ерости йўловчи ўтказмасида девор блокларини ўрнатиш, зина пиллапоя ва майдончаларини бетонлаш ишлари якунланиб, ҳудудни ёритиш бўйича ишлар кетмоқда.

2-бекатда пойдевор ва деворлар ғиштини қалаш якунланган, ички ва ташқи деворларни суваш, том ва бостирма платформаларнинг металл шифтларини ўрнатиш ишлари кетмоқда.

3-бекатда котлован ва пойдеворни қуриш, ғишт қалаш ишлари якунланган, ички ва ташқи деворларни суваш, полни қуриш, эскалатор пойдеворда бетон қуйиш ишлари кетмоқда.

4-бекатда котлован ва пойдеворни қуриш, деворлар ғиштини қалаш ишлари якунланган, ички ва ташқи деворларни суваш, полни қуриш, эскалатор пойдеворда бетон қуйиш ишлари кетмоқда.

5-бекатда котлован ва пойдеворни қуриш ишлари якунланган, деворлар ва тўсиқ деворлар ғиштини қалаш бўйича ишлар кетмоқда.

6-бекатда станция ва ТПП пойдеворни қуриш ишлари қуриш бўйича ишлар кетмоқда.

2020 йилда «Ўзбекистон темир йўллари АЖ да қуйидаги инфратузилма объектларини қуриб электрлаштириш режалаштирилмоқда:

- «Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги атом электр станциясига борадиган шохобча темир йўлни қуриш»;

- Мўйноқ аэропортини реконструкция қилиш ва Қароқалпоғистон Республикаси Мўйноқ тумани марказида парк қурилиши» – 3,5 млн. АҚШ доллари;

- «Андижон-Савай-Ҳонобод темир йўл участкасини электрлаштириш» - 5,01 млн. АҚШ доллари;

- «Поп-Наманган-Андижон темир йўл линиясини электрлаштириш» - 6,0 млн. АҚШ доллари;

Бизнес режа

- Темир йўллари тиклаш– 28,0 млн. АҚШ доллари.
- «Бухоро-Мискин-Хива темир йўл участкасини электрлаштириш» - 10,0 млн. АҚШ доллари;
- «Навой- Бухоро участкасида электрлаштирилган юқори тезликдаги темир йўл линиясининг иккинчи йўлини қурилиши» -84,82 млн. АҚШ доллари;
- Амударё орқали кўприкли ўтишлар билан Шовот-Султонувайстоғ темир йўл линиясини қурилиши -142,04 млн. АҚШ доллари, шунингдек, кўплаб бошқа объектлар.

18. МОЛИЯВИЙ ТАҲЛИЛ*17- жадвал. Фойда ва зарарлар ҳисоботи*

	2019 йилда қутилмоқда	млрд. сўм	2020 йил учун прогноз	млрд. сўм
10	Даромадлар	8 513	Даромадлар	9 237
20	Ташувдан (30+40)	7 056	Ташувдан	7 659
30	жумладан, юк тушувидан	6 625	жумладан, юк тушувидан	7 358
40	йўловчи тушувидан	431	йўловчи тушувидан	301
50	асосий фаолият харажатлари		асосий фаолият харажатлари	
60	ишлаб чиқариш харажатлари	4 113	ишлаб чиқариш харажатлари	4 650
70	давр харажатлари	745	давр харажатлари	751
80	Амортизация	1215	Амортизация	1490
90	ижтимоий тусдаги харажатлари	266	ижтимоий тусдаги харажатлари	334
100	Жами (60+70+80+90)	6 339	Жами	7 225
110	Молиявий фаолиятининг даромадлари		Молиявий фаолиятининг даромадлари	
120	Молиявий фаолиятининг харажатлари	-2 526	Молиявий фаолиятининг харажатлари	-1 881
130	Солиқ тўлангунга қадар умумхўжалик фаолиятининг фойдаси (10-100+110-120)	-353	Солиқ тўлангунга қадар умумхўжалик фаолиятининг фойдаси	132
140	Фойда солиғи		Фойда солиғи	20

150	Солиқ тўлангандан кейинги умумхўжалик фаолиятдан фойда (Акциядорлик бирлашмалари ва компанияларида давлат улушини мониторинг қилиш ва самарали бошқариш бўйича Комиссиянинг қарорига мувофиқ инвестицион дастурга, кредитларни қайтаришга ва дивидендларни тўлашга йўналтирилади)	-353	Солиқ тўлангандан кейинги умумхўжалик фаолиятдан фойда (Акциядорлик бирлашмалари ва компанияларида давлат улушини мониторинг қилиш ва самарали бошқариш бўйича Комиссиянинг қарорига мувофиқ инвестицион дастурга, кредитларни қайтаришга ва дивидендларни тўлашга йўналтирилади)	112
-----	---	------	---	-----

Ҳисоботлар фақат жамиятнинг асосий фаолиятини акс эттиради ва бухгалтерлик ҳисобининг миллий стандартларига мувофиқ тузилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 04.03.2015 йилдаги ПФ-4707-сонли «2015-2019 йилларга мўлжалланган тузилмавий ислохотларни таъминлаш, ишлаб чиқаришни модернизациялаш ва диверсификация қилиш бўйича чора-тадбирлар дастури тўғрисида»ги Фармони, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 04.10.2011 йилдаги ПҚ-1623-сонли «Рақобатбардош маҳсулотларнинг ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтириш янги турларини ўзлаштириш бўйича биринчи навбатлаги чора-тадбирлар дастури тўғрисида»ги, 06.03.2015 йилдаги ПҚ-2313-сонли «Муҳандислик-коммуникация ва йўл-транспорт инфратузилмасини ривожлантириш ва модернизациялаш дастури тўғрисида»ги Қарорларига мувофиқ, шунингдек, қатор бошқа ҳукумат қарорлари билан жамиятнинг кутилаётган фойдасини ишлаб чиқаришни модернизациялаш, техникавий ва технологик янгилаш бўйича энг муҳим лойиҳаларни амалга ошириш, ҳаракат таркибини янгилашга йўналтириш режалаштирилмоқда.

Йирик инвестиция лойиҳаларини молиялаштиришнинг заруратини ҳисобга олган ҳолда жамият муддати ўтган дебитор қарздорликни камайтириш ва келажақда унга йўл қўймасликнинг барча чораларини кўрмоқда.

Шу мақсадда жамиятда дебитор ва кредитор қарздорликни мониторинг қилиш ва сундириш бўйича тегишли чораларни кўриш учун ишчи комиссияси ташкил қилинган, солиқларни ўз вақтида тўлаш ва режа-жадвал бўйича мажбурий ажратилмаларни ўз вақтида тўланиши устидан назорат ўрнатилган. Дебитор ва кредитор қарздорликни камайтириш бўйича 2019 йилга мўлжалланган чоралар комплекси 3-иловада келтирилган.

Чорақлар кесимида даромад ва харажатлар тўғрисида прогноз параметрлар 2-иловада келтирилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 28.07.2015 йилдаги 207-сонли «Давлат улуши мавжуд акциядорлик жамиятлари ва бошқа хўжалик юритувчи субъектларнинг фаолияти самарадорлигини баҳолаш мезонларини жорий қилиш тўғрисида»ги қарорини ижроси юзасидан «ЎТЙ» АЖ да самарадорликнинг асосий ва қўшимча таянч кўрсаткичлари ишлаб чиқилган (5, 6-иловалар).

19. ҲОМИЙЛИК ЁРДАМИ

Бизнес режа

«ЎТЙ» АЖ қуйидаги асосий йўналишлар бўйича хайрия фаолиятини олиб бормоқда: соғлиқни сақлаш, маданият, спорт, таълим, тарихий ёдгорликларни сақлаш, фахрийлар тўғрисида меҳрибонлик ва б.

Жамиятдаги ижтимоий сиёсат қуйидаги таянч тамойилларга асосланади: кўрсатилаётган ёрдамнинг мақсадлилиги, тизимли методология, қарорларни қабул қилишда ва бажаришда очиклик, шунингдек, маблағларни мақсадли ишлатилиши хусусида ҳисобот.

«Ўзбекистон темир йўллари» АЖ нинг 2020 йил учун дарома ва харажатларининг прогноз параметрлари» деб номланган 2-иловада хайрия ва ҳомийлик ёрдамига йўналтирилаётган харажатлар миқдорининг ҳисобот ва прогноз миқдорлари акс эттирилган. 2019 йилнинг охирига қадар хайрия ва ҳомийлик ёрдамига 58,0 млрд. сўм миқдорида маблағ йўналтириш кутилмоқда. Ҳомийлик ёрдами бокс федерациясини, футбол клубини таъминлаш бўйича харажатлар сметасига мувофиқ, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг баённома топшириқларига кўра амалга оширилди.

«ЎТЙ» АЖ да 2019 йил мобайнида республиканинг ноқулай экологик вазиятга эга олис туманларида истиқомат қилувчи темирйўлчилар ва уларнинг оила аъзоларини чуқурташтирилган тиббий кўрикдан ўтказиш учун «Саломатлик» тиббий-санитария поездини сафари ташкил этилди. 2019 йилда поезд қатор сафарларни, жумладан, шулардан бирини «Соғлом авлод учун» фонди билан биргаликда амалга оширди. Сафар якунлари қуйидагича: жами 17 488 нафар киши кўрикдан ўтказилди ва маслаҳат берилди, улардан 1 725 нафари хотин-қизлар, 1 465 нафари болалар, 582 нафари пенсионерлар, 150 нафари ногиронлар. 1 121 нафар кишига кўкрак қафаси флюорограмма қилинди, 2 548 нафар кишига ЭКГ, барча турдаги таҳлилларни 2 384 нафар киши топширди, 1 675 нафар киши УЗИ қилниди. Поезд бўйича харажатлар 255,36 млн. сўмни ташкил этди.

Мамлакатда аҳолини ижтимоий ҳимояси ва соғлигини сақлаш, пенсионерлар, инвалидлар, ёлғиз кексалар ва аҳолининг бошқа заиф тоифаларининг тўлақонли ҳаётий фаолиятини таъминлаш учун уларга кўрсатилаётган тиббий-ижтимоий ёрдам тизимини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш борасида олиб борилаётган сиёсатнинг муҳимлигини ҳисобга олган ҳолда «Ўзбекистон темир йўллари» АЖ 2020 йилда хайрия учун 11,0 млрд. сўм атрофида, аммо Ўзбекистон Республикасининг «Хайрия тўғрисида»ги қонунининг 5-моддасига мувофиқ соф фойданинг 10 фоизидан кўп бўлмаган маблағни йўналтиришни режалаштирмоқда. Йил мобайнида ҳомийлик ёрдамининг суммаси мўлжалли ўзгартирилиши мумкин.

20. SWOT-ТАҲЛИЛ

Кучли тарафлар, кучсиз тарафлар, имкониятлар ва таҳдидлар

Кучли тарафлар, кучсиз тарафлар, имкониятлар ва таҳдидларнинг таҳлили (SWOT-таҳлил) стратегияни муҳим муаммоларга йўналтиради. Бундан мақсад: (I) кучли тарафларни мустаҳкамлаш; (II) кучсиз тарафларни баратраф қилиш/имкон қадар камайтириш; (III) имкониятларни ривожлантириш; ва (IV) таҳдидларга қарши туриш.

18-жадвал. Маҳаллий темир йўл тармоғи

Кучли тарафлар	Кучсиз тарафлар
1. Тизимдаги резервные қувватлар.	1. Марказий Осиё темир йўллари

Бизнес режа

2. Тармоқнинг яхши қамрови. 3. Тажрибали раҳбарият.	парчаланиши ва янги йўналишларнинг рақобатли ривожланиши оқибатида энергиянинг йўқотилиши.
Имкониятлар	Таҳдидлар
1. Минтақада янги йўлларга инвестициялар ҳисобига ишлаш самарадорлигининг ортиши.	1. Асосий импорт материаллар ва эҳтиёт қисмларга нархларнинг кескин ошиши

19-жадвал. Халқаро темир йўл ташувлари

Кучли тарафлар	Кучсиз тарафлар
1. МДХ мамлакатларининг кенг темир йўл тармоғидан фойдаланиш. 2. Йўлаклар тармоғи Ўзбекистон ҳудудида бирлашмоқда, шу билан чегараларни кечиб ўтишда харажат ва кечикишлар камаймоқда. 3. Ички темир йўл ташувлари инфратузилмасини такомиллашуви халқаро йўлакларга қулай таъсир кўрсатади.	1. МДХ мамлакатларининг темир йўл тармоғи собиқ СССР эҳтиёжларига хизмат кўрсатишга мўлжаллаб лойиҳаланган, бу эса мустақилликдан кейин муаммоларни юзага чиқарди. 2. Қўшни мамлакатларда инфратузилма ва чеклавларга боғлиқ муаммолар. 3. Муҳим бозорларга етиш учун из оралиғини ўзгартириш зарурати.
Имкониятлар	Таҳдидлар
1. Ангрен-Поп йўналиши халқаро транзит юк ташувларини жалб қилиши керак. 2. Қирғизистон орқали Хитой билан алоқа транзит/ халқаро ташувларини юзага келтиради.	1. Қўшни мамлакатларнинг тармоғида инфратузилманинг ейилиши тезликни янада чекланишига олиб келади. 2. Лойиҳа нархининг қимматлиги туфайли Қирғизистон орқали Хитойга борадиган темир йўл қурилиши учун молиялашнинг йўқлиги.

20-жадвал. Ички темир йўл ташувлари

Кучли тарафлар	Кучсиз тарафлар
1. Янги ташувлар учун резерв қувватлар. 2. Йирик юк жўнатувчи ва юк олувчилар билан яхши алоқалар.	1. Ички юк ташувларга тарифлар Молия вазирлиги иштирокида шакллантирилади. 2. Вагон хўжалиги модернизациялашга муҳтож.
Имкониятлар	Таҳдидлар

Бизнес режа

<p>1. Транзит ташувларни ривожлантириш учун қулай жойлашув.</p> <p>2. Минтақада янги линияларни қуришга йирик капитал қўйилмалари темир йўл юк ташувлари бозорини кенгайтиради.</p>	<p>1. Автомобилда юк ташувлари томонидан ички рақобатнинг кучайиши.</p> <p>2. Автомобил йўлларини реконструкциялаш дастури автомобил транспорти фаолиятини яхшилайд.</p> <p>3. Маҳаллий автотранспорт компанияларининг ривожланиши ва автотранспорт воситалара паркини янгиланиши рақобатнинг кучайтиради.</p>
---	--

21-жадвал. Темир йўлда йўловчи ташувлари

Кучли тарафлар	Кучсиз тарафлар
<p>1. Янги хизматлар учун муайян резерв қувватлар.</p> <p>2. Республика ҳудудларини яхши қамраб олингани.</p>	<p>1. Ички йўловчи ташувларга тарифлар Молия вазирлиги иштирокида шакллантирилади.</p> <p>2. Вагон хўжалиги модернизациялашга муҳтож.</p> <p>3. Маркетинг тадқиқотларининг чекланган концентрацияси.</p>
Имкониятлар	Таҳдидлар
<p>1. Туристик ташкилотлар билан шартномалар тузилиши</p>	<p>1. Хусусий автотранспорт/ҳаво ташувлари хизматлари фойдасига йўловчилар оқимининг йўқотилиши.</p> <p>2. Автомобил йўллари ва ҳаракат таркиби паркини реконструкциялаш дастури шаҳарлараро автобус ташувларини амалга оширилишини яхшилайд.</p>

22-жадвал. Темир йўлда халқаро юк ташувлари

Кучли тарафлар	Кучсиз тарафлар
-----------------------	------------------------

Бизнес режа

<p>1. Бутун МДХ худудида кенг темир йўл тармоғидан фойдаланиш.</p> <p>2. Олис масофаларга, айниқса, паст нархли юкларни ташиганда юқори рақобатбардошлик.</p> <p>3. Исталган пайтда юкларни жойлашувини аниқлаш учун вагонларни кузатиб бориш тизими.</p> <p>4. ЎТЙ АЖ тажрибали оператор ҳисобланади.</p>	<p>1. Қўшимча қийматли ташувларда хизмат кўрсатишнинг қониқарсиз даражаси.</p> <p>2. Хизмат кўрсатиш даражалари асосан бошқа мамлакатлардаги темир йўллар фаолиятига боғлиқ.</p>
Имкониятлар	Таҳдидлар
<p>1. Хитой ва Шарқий Осиё билан савдо алоқаларининг ортиши темир йўл транспортига қулайлик яратади.</p> <p>2. Экспорт/транзит бозори сифатида Афғонистондаги потенциал ўсиш.</p> <p>3. Қўшимча қийматли ташувларга хизмат кўрсатиш учун интермодал хизматлар салоҳияти.</p>	<p>1. Хом-ашё ҳисобига юқори тариф бўйича амалга ошириладиган ташувларнинг ортиши.</p> <p>2. Ташувнинг нисбатан олис ва ишончсиз вақтига олиб келувчи МДХ темир йўл тизимида инвестициялар мавжуд эмаслиги.</p>

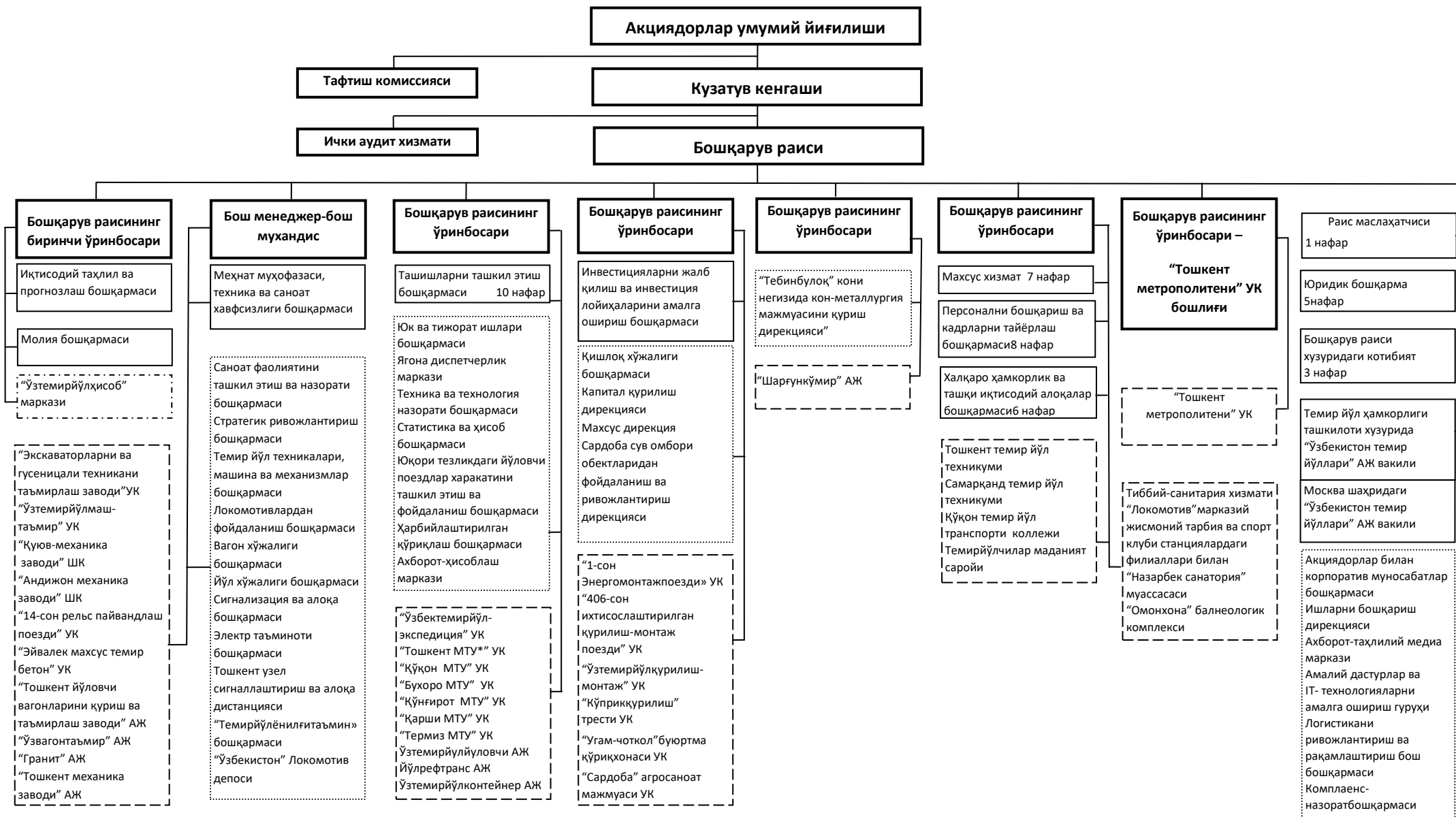
23-жадвал. **Интермодал хизматлар**

Кучли тарафлар	Кучсиз тарафлар
<p>1. Асосий маршрутларда автомобил транспортига нисбатан пастроқ транспорт харадатлари.</p> <p>2. Маршрут поездлари жорий этилган тақдирда ташувнинг қиёсий вақти.</p> <p>3. Кенгайиш учун йирик потенциал.</p> <p>4. Чегара автомобил ўтиш жойларида юкламани пасайтиради</p>	<p>1. Хизмат кўрсатиш ва ишончлилик билан боғлиқ муаммолар, қиймат асосий масала бўлмаган ҳолатларда интермодал транспортни автомобил транспортига нисбатан жозибалигини пасайтиради.</p> <p>2. Қўпчилик муаммолар ташқи, демакки, ҳал қилиниши қийин.</p> <p>3. Мамлакатни кечиб ўтувчи ва бирлаштирилган қонсоamentлардан фойдаланилмаслиги.</p> <p>4. Транспорт-экспедиторлик соҳасининг яқкамодал туси.</p>
Имкониятлар	Таҳдидлар

Бизнес режа

<p>1. Умумий транспорт харажатларини камайтирган ҳолда эшикдан-эшиккача хизматларни ривожлантирилиши.</p> <p>2. Экспорт товарларининг ўзбекистонлик ишлаб чиқарувчиларига молиявий имтиёзлар.</p>	<p>1. Кемачилик жамиятлари, экспедиторлар ва темир йўллар концепцияни қўллаб-қувватлашмайди.</p> <p>2. Ҳаётийликни таъминлаш учун зарур вазнга эга бўлмаган объектларнинг ўта қўплиги.</p>
---	--

2020 йил учун Бизнес режа

- бошқарув ва назорат оргалари
- марказий аппарат
- юридик мақомига эга бўлмаган таркибий бўлинмалар

– юридик мақомига эга бўлган бўлинмалар

2020 йил учун Бизнес режа

"Ўзбекистон темир йўллари" АЖ нинг 2020 йилга прогноз молиявий параметрлари

Кўрсаткичлар номи	Ўлчов бирлиги	Йил			жумладан								
		2019 йилги прогноз	кутил. 2019 йил	2020 йилги прогноз	1-чорак			1 ярим йил			9 ой		
					2019 йилги прогноз	кутил. 2019 йил	2020 йилги прогноз	2019 йилги прогноз	кутил. 2019 йил	2020 йилги прогноз	2019 йилги прогноз	кутил. 2019 йил	2020 йилги прогноз
Даромад (жами даромад)	млрд сўм	8021	8513	9237	1963 йил	1841 йил	2239	3807	3827	4194	5724	5980	6682
жумладан. ташувдан	млрд сўм	6190	7056	7659	1523	1675	1915 йил	3066	3273	3651	4614	4994	5622
ёрдамчи фаолиятдан	млрд сўм	1831 йил	1457	1578	440	166	324	740	554	543	1110	986	1059
Операцион харажатлари	млрд сўм												
Ишлаб чиқариш харажатлари	млрд сўм	4523	4113	4650	989	816	1009	1998 йил	1822 йил	1947 йил	3 249	2862	3202
Давр харажатлари	млрд сўм	710	745	751	166	139	148	301	326	283	461	494	392
Амортизация	млрд сўм	1599	1215	1490	364	301	340	749	608	730	1152	909	1096
Ижтимоий гусдаги харажатлар	млрд сўм	240	266	334	60	64	70	120	133	160	180	199	239
Жами	млрд сўм	7072	6339	7225	1579	1321	1567	3167	2888	3120	5042	4464	4929
Молиявий харажатлар	млрд сўм												
Молиявий фаолият натижалари	млрд сўм	-508	-2526	-1881	-170	-211	-542	-357	-782	-1050	-261	-2327	-1636
Солиқдан олдинги фойда	млрд сўм	441	353	132	214	309	129.6	283	157	24.0	421	-811	116
Даромад солиғи	млрд сўм	28	0	йигирма	21	38	22.7	31	17	3.6	34	0	17
Фойдадан бошқа солиқлар ва йиғимлар	млрд сўм												

2020 йил учун Бизнес режа

Соф фойда	млрд сўм	413	-353	112	192	271	107	252	140	20.4	387	-811	99
-----------	----------	-----	------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	------	----

Изоҳ: "2020 йилги молиявий кўрсаткичлар" прогнозларига фоизлар бўйича тўловлар ва олинган кредитлар бўйича комиссиялар кирази .

"УТЙ" АЖ бўйича 2020 йил учун дебиторлик ва кредиторлик қарзларини камайтиришнинг чора-тадбирлари

т/р №	Тадбир номи	Амалга ошириш муддати
1	Жамият бошқарувининг биринчи ўринбосари раҳбарлигида дебиторлик ва кредиторлик қарздорликни қисқартириш бўйича ишчи комиссия тузиш	2020 йил январ
2	Ҳар чорақда дебиторлик ва кредиторлик қарздорлик даражаси ҳолатини тинглаш, қарздорликни сундириш бўйича аниқ чора-тадбирларни ишлаб чиқиш	Ҳар чорақда, ҳисобот давридан кейин
3	Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик Кодексининг 235-244-моддаларига мувофиқ ҳаракат қилиш (ўзаро ҳисоб, схемалар ва даъво киритиш, даъво аризалари)	Ҳар ойда
4	Идоралараро қарздорликни сундириш жадвалларини ишлаб чиқиш	Ҳар чорақда
5	Ташиладиган юкларнинг бутлигини таъминлаш, темир йўл хизматлари учун тўловлар ва жарималарни тўғри ҳисоблаш борасида жамият ходимлари ўртасида семинарлар ўтказиш.	2020 йилнинг I чораги
6	Шартнома ишларини ташкиллаштириш ва юритиш бўйича семинарларни ўтказиш, Ўзбекистон Республикаси қонунчилиги ва жамиятнинг маҳаллий меъёрий ҳужжатларидаги янгиликлар билан танишиш.	2020 йил январ-феврал

2020 йилда хорижий кредитларини тўлаш жадвали

№	Лойиҳанинг номи	Кредит суммаси	Жами	Тўлов турлари	Январ	Феврал	Март	Апрел	Май	Июн	Июл	Август	Сентябр	Октябр	Ноябр	Декабр	
	"УТЙ" АЖ бўйича жами		87,211	асосий	16,043	2.658	5.539	3.102	5.243	4.040	21,691	6,901	10.017	3.330	5.243	3.407	
			40.653	фоиз	7 638	3.591	3.968	0.583	3.457	0.780	8,111	4.177	3.838	0,500	3.314	0.696	
			127,864	ЖАМИ	23,681	6,249	9.507	3.685	8.699	4.820	29,802	11,078	13,855	3.830	8.5 56	4.102	
1	Темир йўл йўловчи ташувларини такомиллаштириш	6,097 млрд. яп. йен	2.738	асосий					1.369						1.369		
			0.459	фоиз						0.239						0.220	
			3.197	ЖАМИ						1.608						1.589	
2	Темир йўлларни реконструкцияси	62,61 миллион доллар	5.041	асосий			2.459						2,582				
			1,446	фоиз			0.763						0.683				
			6.487	ЖАМИ			3.222						3.265				
3	Темир йўлларни модернизация қилиш	70 миллион доллар	4.673	асосий			2,280						2,393				
			1.147	фоиз			0.594						0.552				
			5.819	ЖАМИ			2.874						2.945				
5	Темир йўлларни модернизация қилиш	5 миллион АҚШ доллари	0.333	асосий			0.167						0.167				
			0,016	фоиз			0.009						0.007				
			0.349				0.17						0.174				

2020 йил учун Бизнес режа

6														
5	Тошгузор-Кумгўрғон янги темир йўл қурилиши	16,359 миллиард Жапон иен	4.937	асосий				2.469						2.469
			0.490	фоиз				0.248						0.243
			5.427	ЖАМИ				2.716						
6	Тукумачи-Ангрен участкасини электрлаштириш	24,99 миллион евро	0.917	асосий					0.459					0.459
			0.171	фоиз					0.086					0.084
			1.088	ЖАМИ						0.545				
7	Тукумачи-Ангрен участкасини электрлаштириш	6,2 миллион кВт. динар	1,450	асосий				0.725						0.725
			0.232	фоиз				0.122						0.111
			1,682	ЖАМИ				0.847						0.836
8	"УТЙ" ДАТК локомотивлари паркини янгилаш Электровозлар харид қилиш	70,11 миллион доллар АҚШ	4.674	асосий	2,337				2,337					
			0.986	фоиз	0.508				0.479					
			5.660	ЖАМИ	2.845				2.816					
9	2 та юкори тезликдаги Talgo-250 электрпоездлари сотиб олиш	19,0 миллион евро		асосий										
			0.173	фоиз					0.086					0.086
			0.173	ЖАМИ					0.086					0.086
10	"ЛМЗ" ШП қуёв цехини реконструкциялаш	48,798 миллион доллар АҚШ		асосий										
			0.511	фоиз	0.310				0.201					
			0.511	ЖАМИ	0.310				0.201					
11	"УТЙ" ДАТК локомотивлари паркини янгилаш, 11 та юк электровозлар	42,17 миллион АҚШ доллари	2.811	асосий	1.406				1.406					
			0.786	фоиз	0.402				0.384					
			3.597	ЖАМИ	1.808				1,789					

2020 йил учун Бизнес режа

	секциясини сотиб олиш.																		
12	Мароканд-Қарши темир йўл участкасини электрлаштириш	100 миллион АҚШ доллари	5.031	асосий					2,516									2,516	
			2.862	фоиз					1.453										1.409
			7,893	ЖАМИ					3.969										
13	Қарши-Термиз темир йўл участкасини электрлаштириш	18,067 миллиард яп . Ен		асосий															
			1.892	фоиз			0.925								0.967				
			1.892	ЖАМИ			0.925									0.967			
14	Ангрен-Поп янги электрлаштирилган темир йўлининг қурилиши	131 миллион доллар		асосий															
			2.821	фоиз			1.403								1,418				
			2.821	ЖАМИ			1.403									1,418			
15	Ангрен-Поп янги электрлаштирилган темир йўлининг қурилиши	111,49 миллион доллар		асосий															
			2.447	фоиз	1,237							1,210							
			2.447	ЖАМИ	1,237							1,210							
16	Ангрен-Поп янги электрлаштирилган темир йўлининг қурилиши	350 миллион доллар	23,333	асосий	11,667									11,667					
			7.586	фоиз	3.870										3.716				
			30.919	ЖАМИ	15,536										15,383				
17	Ангрен-Поп янги электрлаштирилган темир йўлининг қурилиши	160 миллион АҚШ доллари	3000	асосий		1500								1500					
			1.842	фоиз		0.807									1.035				
			4.842	ЖАМИ		2.307									2,535				
18	Локомотив паркани янгилаш. 11 та юк электровоз сотиб олиш. 2 босқич	42,17 миллион АҚШ доллари	1.406	асосий										1.406					
			0.962	фоиз	0.482										0.480				
			2,368	ЖАМИ	0.482										1.885				
19	Йўл.поездлар	75	5.172	асосий									2,58					2,586	

2020 йил учун Бизнес режа

	тезюарар ҳаракатини ташқиллаштириб Самарқанд- Бухоро темир йўл линиясини электрлаштириш	миллион доллар							6							
			2.049	фоиз	0.177	0.166	0.17 7	0.172	0.17 7	0.16 9	0.171	0.171	0.165	0.171	0.165	0.167
			7.221	ЖАМИ	0.177	0.166	0.17 7	0.172	0.17 7	2.75 5	0.171	0.171	0.165	0.171	0.165	2.754
20	2 та юқори тезликдаги Talgo- 250 электрпоездлари сотиб олиш	19 миллион евро		асосий												
			0.472	фоиз						0.23 6						0.236
			0.472	ЖАМИ						0.23 6						0.236
21	Навоий-Канимех- Мискен темир йўл линияси қурилиши	126,3 миллион АҚШ доллари		асосий												
			2.762	фоиз					1,37 4							1,389
			2.762	ЖАМИ					1,37 4							1,389
22	Поп-Наманган- Андижон темир йўл линиясини электрлаштириш	80,0 миллион доллар АҚШ		асосий												
			1.894	фоиз		0.694						1200				
			1.894	ЖАМИ		0.694						1200				
23	Урганч-Хива темир йўл линияси қурилиши	15,8 миллион доллар	0.228	асосий										0.228		
			0.129	фоиз				0,064						0,064		
			0.356	ЖАМИ				0,064						0.292		
24	Қарши-Китоб темир йўл линияси қурилиши	18,92 миллион доллар	0.724	асосий						0.36 2						0.362
			0.216	фоиз						0.11 0						0.106
			0.940	ЖАМИ						0.47 2						0.468
25	Ишлаб чиқариш қувватини 900 минг тоннагача тошкўмирга	89,775 миллион доллар		асосий												
			1.845	фоиз	0.483						1,362					
			1.845	ЖАМИ	0.483						1,362					
26	етказиш билан "Шарғункўмир"	4,725 миллион доллар	1050	асосий		0.525						0.525				
			0,087	фоиз		0,048						0,039				
			1.137	ЖАМИ		0.573						0.564				

2020 йил учун Бизнес режа

	АЖни модернизация қилиш														
27	"Белаз" сотиб олиш	10,3 миллион АҚШ доллари	6,966	асосий	0.633	0.633	0.633	0.633	0.633	0.633	0.633	0.633	0.633	0.633	0.633
			0.262	фоиз	0,044	0,040	0,034	0.032	0,027	0,026	0,018	0,016	0,012	0,008	0,004
			7.228	ЖАМИ	0.678	0.674	0.667	0.666	0.661	0.659	0.651	0.649	0.646	0.641	0.637
28	Локомотивларни сотиб олиш йўли билан локомотив паркани янгилаш	170 миллион доллар		асосий											
			0.290	фоиз		0.149						0.140			
			0.290	ЖАМИ		0.149						0.140			
29	Иккита Talgo-250 тезюар йўловчи электропоездлари ва тўртта эконом-классдаги вагонларни сотиб олиш	57,5 миллион евро		асосий											
			0.084	фоиз	0,058						0,027				
			0.084	ЖАМИ	0,058						0,027				
ўтти з	Тошкент-Шарқий аэропортини қуриш «ЕСА» орқали (экспорт кредит агентлиги)	ЕСА билан бирга 133 миллион евро		асосий											
			1.525	фоиз		0.762						0.762			
			1.525	ЖАМИ		0.762						0.762			
31	"Тошкент-- Шарқий аэропортини қурилиши"	21,4 миллион евро		асосий											
			1,620	фоиз		0.857						0.763			
			1,620	ЖАМИ		0.857						0.763			
32	УПХнинг айланма маблағларини тўлдириш	1,040 миллион евро	1.146	асосий							0.382	0.382	0.382		
			0.037	фоиз	0.005	0.005	0.004	0.005	0.004	0.005	0.004	0.003	0.002		
			1.183	ЖАМИ	0.005	0.005	0.004	0.005	0.004	0.005	0.387	0.385	0.384		
33	Ёқилғи-энергетика	10,5 миллион	11,581	асосий							3,860	3,860	3,860		
			0.370	фоиз	0,047	0,047	0,04	0,047	0,04	0,04	0,045	0,031	0,016		

2020 йил учун Бизнес режа

	ресурсларининг айланма маблағларини тўлдириш	евро					4		5	7						
			11.951	ЖАМИ	0,047	0,047	0,044	0,047	0,045	0,047	3.906	3.892	3.876			
				асосий												
34	ДКС айланма маблағларини тўлдириш	3.45 миллион евро	0.182	фоиз	0,015	0,015	0,014	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015
			0.182	ЖАМИ	0,015	0,015	0,014	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015	0,015

5-илова

"Ўзбекистон темир йўллари" АЖ.бўйича 2020 йил учун самарадорликнинг муҳим асосий кўрсаткичлари
РЎЙХАТИ

№	Кўрсаткич	Ўлч.бир	Норматив	I чорак учун		йилнинг биринчи ярмида		9 ой ичида		2020 йил учун		Изох
				Нисбий миқдор	Прогноз	Нисбий миқдор	Прогноз	Нисбий миқдор	Прогноз	Нисбий миқдор	Прогноз	
1	Фоиз, солиқлар ва амортизация чегирилгунга қадар фойда (ЕВITDA — EarningsBeforeInterest, Taxes, Depreciation&Amortization) *	миллиард сўмни ташкил этди								1,5%	800.0	
2	Харажат ва даромадларнинг ўзаро нисбати (CIR — Cost Income Ratio) *	ТО								1,5%	0.800	
3	Жалб қилинган капиталнинг рентабеллиги (ROCE — Return on Capital Employed (ROCE = Earnings Before Interest and Tax (ЕВIT) / Capital Employed (Total Assets – Current Liabilities))) *	ТО								1,0%	0.032	
4	Акциядорлик капиталининг	ТО								1,0%	0,060	

2020 йил учун Бизнес режа

	рентабеллиги (ROE — Return On Equity(Net Income/Shareholder's Equity)) *											
5	инвестицияларининг рентабеллиги (TSR –Total Shareholders Return) *	ТО										
6	Активлар рентабеллиги	ТО	> 0,05	8,0%	0.010	7,0%	0.010	7,0%	0.010	6,0%	0.010	"УТЎ" АЖ табиий монопол корхона ҳисобланади
7	Мутлақ ликвидлик коэффиценти	ТО	> 0,2	15,0%	0.180	15,0%	0.180	15,0%	0.140	20,0%	0.120	"УТЎ" АЖ табиий монопол корхона ҳисобланади
8	Молиявий мустақиллик коэффиценти	ТО	> 1	12,0%	6000	12,0%	7200	10,0%	8000	15,0%	6,010	
9	Кредиторлик қарздорлигининг айланма муддати, кун ҳисобида	кун		20,0%	85000	20,0%	85000	21,0%	90,000	18,0%	90,000	
10	Дебиторлик қарздорлигининг айланма муддати, кун ҳисобида	кун		20,0%	70,000	20,0%	80,000	21,0%	90,000	18,0%	80,000	
11	Қоплаш (тўловга қобилиятлили) коэффиценти	ТО	> 1.25	25,0%	3000	26,0%	3500	26,0%	3000	17,5%	3000	
12	Дивиденд чиқиши (%)	%								0,5%	0,01	
13	Дебитор қарздорлик кўрсаткичлари пасайиши (берилган топшириққа нисбатан % ҳисобида)	%										Юк ва йўловчи ташиш ҳажмлари ўсишининг динамикаси, сўмга нисбатан курс ўсишига боғлиқ равишда

2020 йил учун Бизнес режа

											ташувлар тарифларнинг ҳар йили ўсиши асосида дебитор қарздорлик нормаларини ҳисоб-китоб қилишнинг имкони йўқ
Жами:			100,0%		100,0%		100,0%		100,0%		

* Халқаро стандартларга мувофиқ тузилган молиявий ҳисобот маълумотлари асосида ҳисоблаб чиқилган молиявий таҳлил коэффициентлари (1-5-бандларда кўрсатилган) фақат молиявий ҳисоботларни ИФРСга мувофиқ нашр этишга ўтгандан сўнг қўлланилади.

6-илова

2022 йилга «Ўзбекистон темир йўллари» АЖнинг қўшимча асосий самарадорлик кўрсаткичлари рўйхати

(шу жумладан прогноз қийматлари ва солиштира оғирликлар)

Йўқ	Кўрсаткич	Ўлчов бирлиги	Норматив	I чорак учун		йилнинг биринчи ярмида		9 ой ичида		2020 йил учун		Изоҳ
				Солиш- тира оғирлик	Прогноз	Солиш- тира оғирлик	Прогноз	Солиш- тира оғирлик	Прогноз	Солиш- тира оғирлик	Прогноз	
1	Асосий воситаларни эскириш коэффициенти	К	<0,5	2,7%	0.300	2,7%	0.300	2,5%	0.310	2,1%	0.250	
2	Асосий воситаларни янгилаш коэффициенти	К								1,2%	0.150	
3	Меҳнат унумдорлиги	минг/сум 1та ишчига		12,0%	38884.2	12,0%	76 138.8	12,0%	120 488.2	12,0%	166 111.3	
4	Фонд унуми	Асосий воситалар қийматининг 1 сўмига		6,9%	0.120	7,1%	0.230	7,0%	0.380	7,1%	0.600	

2020 йил учун Бизнес режа

		нисбатан										
5	Ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланиш коэффициенти	Ишлаб чиқариш қувватидан фойдаланиш коэффициенти										Темир йўл соҳасининг ўзига хос жиҳатларини, хусусан, темир йўлларни бутун республика бўйлаб кенг ёйилгани, ташиш ва ўтказиш қобилияти сингари кўрсаткичларнинг ўзига хослиги, шунингдек, юк ортилган вагонларни темир йўлнинг айрим участкаларида маромсиз ҳаракатланишини ҳисобга олиб, ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни ҳисоб-китоб қилишнинг имкони йўқ.
6	Энергия самарадорлиги(ёқилги-энергетика ресурслари нархининг ишлаб чиқариш харажатлари таркибидаги улуши)	%		10,0%	0.142	11,0%	0.122	11,0%	0.116	11,0%	0.120	
7	Ходимларни ўқитишга кетадиган харажат, битта ишчи учун	млн. сум/1 ишчига		6,1%	3.470	6,5%	10,500	7,0%	10.700	7,0%	13 700	
8	Ходимларнинг айланиш коэффициенти	ТО	<1	0,8%	1000	0,8%	1000	0,8%	1000	0,8%	1000	
9	Инвестиция дастурини монетар ҳолатда амалга ошириш индикатори	миллион АҚШ доллари		8,5%	30,000	8,5%	100000	9,2%	140,000	7,8%	198.14	
10	Экспорт параметрали бажариш кўрсаткичлари (пул миқдорига %да)	%		3,0%	100000	2,4%	100000	2,5%	100000	2,0%	100000	
11	Юк жўнатиш	миллион		20,0%	16.99	19,0%	34.16	19,0%	52.14	19,0%	71.06	

2020 йил учун Бизнес режа

	(млн.тонна)	тонна										
12	Йўловчилар жўнатиш (минг одам)	минг киши		30,0%	4.26	30,0%	6.86	30,0%	12.61	30,0%	17.98	
Жами:				100,0%		100,0%		100%		100,0%		

Бизнес режа

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТЕМИР ЙЎЛ ЙЎЛЛАРИ СХЕМАСИ

